

ROZKOSZ (1717) sb f

Oba o jasne.

sg N rozkosz (241). ◇ G rozkoszy (236). ◇ D rozkoszy (43). ◇ A rozkosz (205). ◇ I rozkoszą (72). ◇ L rozkoszy (109). ◇ V rozkoszy (5). ◇ pl N rozkoszy (120). ◇ G rozkoszy (208), rozkosz (2) *GrabowSet* Xv, *KlonKr* B3v. ◇ D rozkoszam (25), rozkosz(o)m (4); -(o)m *SkarŻyw* (3); -am : -(o)m *BielKron* (1:1); ~-am (12), -ãm (12), -(a)m (1); -am *MurzNT*, *RejWiz*, *BibRadz*, *ModrzBaz*, *Goski*, *WujNT*, *PowodPr*; -ãm *OpecŻywPrzedm*, *RejPs*, *GliczKsiąż*, *LubPs*, *BielKron*, *Mącz* (2), *GórnRozm*, *ZawJeft*; -am : -ãm *RejAp* (1:2), *RejPos* (4:1). ◇ A rozkoszy (233). ◇ I rozkoszami (85); -ami (79), -(a)mi (6). ◇ L rozkoszach (128); -äch (88), -ach (31), -(a)ch (9); -äch *RejPs* (9), *RejRozpr* (3), *MurzHist*, *KromRozm III*, *BielKom*, *LubPs*, *RejWiz* (8), *RejZwierz* (2), *BielKron*, *KwiatKsiąż* (2), *RejAp* (19), *GórnDworz* (2), *RejPos* (17), *HistLan*, *RejZwierc* (9), *RejPosWstaw*, *PaprpPan*, *SkarJedn*; -ach *RejJóz* (3), *Mącz* (3), *GrzegŚm*, *HistRzym*, *ModrzBaz*, *KochPs*, *SkarŻyw* (2), *WisznTr*, *WerKaz*, *KochFrag*, *KołakCath*, *KołakSzczęśl*, *WujNT* (4), *SiebRozmyśl*, *SkarKaz* (3), *CzahTr*, *GosłCast*, *SkarKazSej*; -äch : -ach *OpecŻyw* (1:1), *KrowObr* (2:2), *Leop* (1:1), *BibRadz* (1:2). ◇ V rozkosze (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Przyjemność, zwłaszcza cielesna; często: dobrobyt, wygody, brak trosk; także to, co sprawia przyjemność; rzecz przyjemna, miła dla zmysłów; voluptas BartBydg, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, Calag, Calep, Cn; iucunditas Vulg, PolAnt, Calep, Cn; deliciae Vulg, Mącz, Cn; abundantia Miech; dulcedo HistAl; desiderium Mącz; delicamentum PolAnt; libentia Calep; delectatio Cn (1717) :

a. *O ludziach (1695) : Mnogięciem roskoŝ zãwodzi/ To miłuiã co im ŝzkodzi. BierEz Kv, Q2v; tamo nieczyñci ij roskoŝy miłoinicy/ gorãżã ŝmolã ŝmierdzãżã ŝiarkã bẽdã pãlenij OpecŻyw 191v; BartBydg 173; W roskoŝzach iako ŝie maŝz miec. FalZioł V 65v; BielŻyw nlb 6, s. 20, 39, 46, 137, 145; [wiara Mahometowa] nie tak ciẽżka ieŝt iako krzeŝcianŝka ale lżeyŝza/ roŝkoŝy pełna MiechGlab 19; A zaż nie wiesz, iż w sytoŝci Bywa doŝyć mierzionoŝci A i roŝkosz vŝtawiczna Nie może być zawżdy wdziẽczna. BierRozm 7; RejPs 54, 55, 56v, 106v, 144v; Vrżẽdник/ woyth ŝołtyŝ/ pleban Stych kãżdy chce być nãd nim [nad kmieciem] pan Temu day geŝ/ temu kokoŝ Zać wiẽc ŝnimi mãła roŝkoŝ RejRozpr D4v, C3v, D4, K2v, K3; Y ŝaŝz nie wiem czo za ŝpoŝob naŝzego żywota Gdzie w nim roŝkoŝ znyduiemy tam pełno kłopotu RejJóz F4, C8v, E3, F5 marg, G3 marg, G4 [2 r.], I5, P5; SeklKat R2v; O toż tak wŝytky roŝkoŝy Każdemu ŝwiat mãrnie ŝpoŝy. RejKup c6, c3, f3v, q3, V, bb7v, cc8v, ee4v; [Aleksander do Porusa:] dodaŝes nam ŝmiãłoŝci wãlczyć przećiw wam/ iżes pouiedział [!] Mãcedoniã być niepłodnã we wŝelkim doŝthãtku/ á Indiã hoynã we wŝelkiew roŝkoŝy obŝituiãcã HistAl G8; [bẽdã ludzie] okrutni/ nyeludzy/ zdrãdliwi/ krnãbrni/ nãdẽci/ ŝlepi/ á wyẽcey miłuiãcy roŝkoŝy niż Bogã KromRozm I B3v; MurzHist V3; MurzNT 66; BielKom D6v; rodzicy [...] nyechay czyuã w tym/ áby dzyeci ŝwych zmlodoŝci nie roŝpuŝcãżãli/ [...] Pãmyẽtãć nã to mãyã iż nye nã roŝkoŝ pan Bog czołowyekã chcyãł mieć/ ále nã cnotẽ GliczKsiąż E6; Lãel wynãlaŝ miẽżkãnya/ nãmyoty/ domy/ y inŝe roŝkoŝy. GliczKsiąż H2, E4v [3 r.], E5v [2 r.], E8v [2 r.], F, H (18); Iãwnie ŝie tu okãzuiẽ wãŝã przewrotnoŝć/ iãko wy piłmo ŝwiẽte wykłãdãcie/ wywrãcãcie/ y nã wãŝe brzuchy/ y roŝkoŝy/ gwałtem ciãgniećie KrowObr 224v; bez bogãctwã trudna roŝkoŝ. RejWiz A5v; I przywiodł go [Epikur młodziẽnca] w ieden dziwnych roŝkoŝy ŝad/ [...] co tãm zã*

rozkoszcy były/ cztąc obaczyłz. *RejWiz* A6; Abowiem kiedy rozkosz iuz kogo rozdrażni/ By był naftatecznieyły wnet káždego zblażni. *RejWiz* 26; [sen] iest rzecz przyrodzona człowieku káždemu/ A nád wżytki rozkoszcy to iest pirwża iemu/ Aby sobie po pracy wdzyęcznie odpoczynął *RejWiz* 31; Złoto/ łrebro/ kámienie/ temu to człowieku/ Wżytko łpráwił k rozkoszcy ten Pan ták od wieku. *RejWiz* 50; Młodemu bárzo rozkosz łmákuie. *RejWiz* Cc7, A6 [3 r.], 4v, 13v, 15v, 16 (60); Kupcy teź ziemłcy z mocy rozkosłcy iego [miasta Babilon]/ z bogáćieli. *Leop Apoc* 18/3; SZátá piękna/ kofzulá/ połciel/ Koń vbrány/ To teź moźe policzyć/ miedzy rozkoszámí. *RejZwierc* 135, 10v, 37v [3 r.], 38v, 134 [5 r.], 134v (16); Powieść głupich iest z obráženiem/ á śmiech ich iest z rozkoszáz łłóćiawá. *BibRadz Eccli* 27/13, 2. *Tim* 3/4; *Goski* A4; Bo Pan Bog dawa rozum kto mu łie podoba/ tákież náukę y rozkosz *BielKron* 79v, 18v, 82, 189, 272v, 321 (10); Abowiem rozkoszcy zaprawdę vmysły ludzkie/ y cíała zemglewaiá y zniczcemniwaiá *KwiatKsiáz* M3; Alę gdy graiá skakać y poniewieścżku tańczować/ niegodne ani przłstoyné to łá rozkoszcy męłzcżyznie. *KwiatKsiáz* P3, D2v, E, E2, Fv, F2 [2 r.] (13); Repudiare voluptatis patrociniúm, Nie chceć więcey dźierzeć s temi kórtzi rozkosz zá nawyłzłzá dobroć pocztáyá. *Mącz* 284a; Voluptas quae quasi titillat sensus, Roskosz kórtá yákoby łekce zmysły. Voluptate titillari, Roskoszáz być zmiękcżon. *Mącz* 456c, 15a, 49b, 71d, 83a, 87b (33); *Prot* E; Abowiem dobry człowiek/ o zbytki łye nieprácuie/ áni rozkoszcy niepotrzebnych łzuka. *SienLek* 10v; *RejAp* 33v, 148v, 152v, 178, 178v, 188; ábowiem iegli niełáłká [okazywana przez pannę, kórtą miłujá] ták wiele łłodkiego dáć im mogłá/ coź łáłká? wierzę iż im mułiáłá dopiro/ thák niepomierną przynośić rozkosz *GórnDworz* C5; teź záłię przybędzie rozkoszcy/ gdi małz przed kim rádoć łwá powiedzieć. *GórnDworz* Dd2v, H6v [2 r.], K2v, K3, Ov, Z8v (12); *HistRzym* 73, 120; *RejPos* Bv, 7v, 30v *margin*, 82v, 102 (10); bo co dułza chćiáłá/ Tedy włżego dołtátek áź y náźbył miáłá. Owa w tákich rozkoszaczach kórtorych y zbywáło/ Ná włzem łtárcowi dobrej myłli przybywáło. *HistLan* D4, A4v; *KuczbKat* 180, 345; NVż gdy przydzie ono goráce láto [...] wżytko coś ná wiołnę robił kopał nadobnieć doźrzeie á porołcie/ [...] ánoć niołá z ogrodkow ogoreczki/ máłuneczki/ ogrodne ony ine rozkoszcy. *RejZwierc* 109; Nie thoć iest rozkosz kto w bogáctwach pływa/ Lecź tu z miernoćiá kto cnoty wżywa. *RejZwierc* [213]v; A s przyrodzeniem by ze źrzebcem trudno. Bárzo w łumnieniu w ten czás łpráwá płochá/ Gdy przyrodzenie w rozkoszaczach łię kocha. *RejZwierc* 223; Kuchnia iest gmách dla rozkoszcy/ Lecź bárzo miełzek pułtołzy. *RejZwierc* 237v, Bv, B2v, 32v, 108v [3 r.], 109 *margin* (31); Tákże teź mogá wiele wczynić z miáłteczek Rzemiełnicy/ kthorzy łie w rozkoszcy proźnuiaćey nie záleželi *BielSpr* 2, 28v, 49v; *RejPosWstaw* [412]v; *ModrzBaz* 8, 10, 23, 54v, 87v (9); *SkarJedn* 389; wdawáli łye do nich [do wóđ] zdrowi/ dla rozkoszcy á ochędołtwá *Oczko* 12; *Calag* 342a; *KochPs* 90; Vpad móy/ wielka rozkosz przeciwnikóm moim *KochPs* 18; [Bóg] im połłá zá Sędzięgo/ iułz nie męźá/ ále niewiáłte; ná połromocenie męźow/ kórtzy byli ták zniczemnieli/ y zniewieścżieli/ dáiać łię kácerłtwom y rozkoszom vwodzić. *SkarŻyw* 559, A3v, 26, 75, 141, 196 (19); *KochTr* 16; VEnus/ nieodnawiaj mi iuz przełzłéy nádzieie/ [...] Bo leplzá pewna wolnoć/ niź rozkosz wátpłiwa *KochFr* 72; ROłkoszcy ná łwiát łczéréy niepodano/ Ale do káždey zółci przymiészano. *KochFr* 72, 32, 37, 62, 72, 76, 83; *KochMRot* A4v; *WerGość* 226, 227; *WerKaz* 297; *WisznTr* 25, 31 [2 r.], 32; *PudłFr* 31; Dźiśia z wełelem chodźiłz/ w rozkoszcy łię záwodźiłz/ [...] á iutro cię k grobu niołá *ArtKanc* R19v, A10v, O4v [2 r.]; O toź kto łię rozkoszcy rozmiłue/ y w niey błogołłáwieniełtwo łwe połóży/ kiedy

rozumie żeby ją posiadał/ á był iey Pánem/ tedy się opák ftawa *GórnRozm* B3, A3, A4v, B3 [3 r.], D4v; *ZawJeft* 21 [2 r.], 30 [2 r.]; *ActReg* 163; Perlecebra — Pobudka do roskofzi. *Calep* 784a, 567a, 600a, 614a, 1139b, 1140a [2 r.]; *Phil* S4; Nie gardź prośbami memi/ bo zaż to być miało/ Aby to wniwecz poźzło/ co się przez cię sftáło? Lácno mnie zetrzeź Boże/ y fnádnie zwoiuiesz/ Iesli fwą pracą płowác/ ty roskofzą czuiesz. *GrabowSet* B; Y iáfkołki ták: poki niebo grzeie/ Poki wefoła ziemiá roskofz dawa/ Szczebieć w domiech/ giną gdy mroz wieie. *GrabowSet* Yv, H2, M4; ZNác/ że sie człowiek nie ná roskofz rodzi/ Bo z płaczem ná ten nędzny świat przychodzi. *KochFrag* 38; iam się vkochał iábłkiem/ ty się dręczysz krzyżowym drzewem: mnie roskofzj rospychaią/ ciebie gwoździe tągáią *LatHar* 269, 63 [2 r.], 227, 580, 591, 601; Abowiem y my byliśmy niekiedy głupi/ niewierni/ bładzacy/ fluzacy požądliwościam y roskofzam rozmáitym *WujNT Tit* 3/3, 2. *Tim* 3/4, s. 793 *marg*, 2. *Petr* 2/13; [przykłady:] Iz/ flysz y wżyma, dyż y w roskofzy. *JanNKar* G2v; *SiebRozmyśl* B; *KlonKr* B3; *KmitaSpit* C3; Máchomet [...] fzáblá á roskofzami do plotek fwoich ludzie pociągnął. *SkarKaz* 276a,)(2v,)(3v, 122b, 209a, 551b; ieszce niemogę obaczyć, [...] coby [...] bárziesz należało Do požycia ná świecie: [...] á nawet, w czym więcej Rádości y poćiechy: mamli zá roskofzą Vdác się/ álbo ráczey ná flawę pracować. *CiekPotr* 17; *GosłCast* 11, 37, 41, 45; Lecż dłużey nie gadaiąc/ do Dom sie pośpiezmy/ A w tym iuz oznáymioną/ roskofzą sie cieżmy. *PaxLiz* C4; *SkarKazSej* 704b; *KlonFlis* A4v, C3; Lycurgus Práwotworcá/ dał práwá furowe Ná ludzi próznuiące [...] Co záfwe chćá fmaczno iesć/ wbiorem się zdobić/ Rośkofzami się bawić/ nigdy nic nie robić. *KlonWor* 44, 34, 52; *PudłDydo* B5; WDowo ftara paćiorki wftáwicznie mawiy/ [...] Nie myśl ty iuz o świecie/ áni o roskofzy *ZbylPrzyg* B2v; *SzarzRyt* A; [rośkofz zwyciężyć/ wielka iesť rośkofz *SkarŻyw* 867 (*Linde*)].

rozkosz czego (25):[*Panna Maryja*] pozyuala flodkofzczy roskofzy boftwa bádacz zamknyona wkarbye fercza bofkyego przed uyeky *PatKaz II* 27; *BielŻyw* 93; *MiechGlab* 58; A fnadz [...] sie w zruflýłá myśl moiá/ ná ty ktorzy fą opoieni roskoflá fsczęfćia áż fnadz práwie do fśaleńftwá *RejPs* 106, 71, 91v, 117, 136v; Vnośfa [lege: unoszą] naśf/ czefć/ Rośkofsy Nedznego Ziwota Zechmy wflýfczy Zapomnieli Przjśłego Kłopotu. Swiat Smakuye/ Czíało radzy Czart też tuż zanami *RejKup* ee7; Mizerney ftárości roskofzy. *LubPs* T6v *marg*; *RejWiz* 2v *marg*, 21, Dd2; Co zálie pádło miedzy ciernie/ cíć fą ktorzy flucháli/ y odśzedzly/ od ftáránia/ od bogactw/ y od roskofzy żywota fą zágłufzeni/ y nie przynofzą owocu. *BibRadz Luc* 8/14; *Prot* D2v; Weżrzyż ná pięknośc zyemie y ná roskofzy iey/ tu rozumieć możesz/ iż iesliże sie małz czemu podziwować/ to co tu iedno widzisz [...]: á coż rozumiesz co to fą tám zá mieyfćá/ ktore ten Pan fpráwić ráczył ku wieczney chwale fwoiey *RejPos* 355v; Rośkofz fpołku przyiacielkfkiego *RejZwierc* [280], 90v *marg*; Poráżon iesť Efraim/ korzeń iych wfechł/ nielza owocu wczynić/ choć by (mogli) rodzić/ tedy ia wybije roskofzy brzuchá iych. *BudBib Os* 9/16; Bo gdy kto pokoju od páná Bogá dánego/ [...] ná wojnę známiętnościami y cielefnościami nálfą [...] nie wżywa: náftępuie fwawola/ y ciáło/ á roskofzy iego opánuią dużę *SkarŻyw* 558; *ArtKanc* R18v; *LatHar* 609; *WujNT Luc* 8/14; *SkarKaz* 43b. Cf »rozkosz ciała«.

rozkosz z kogo, z czego (43): *RejRozpr* H; Y ci ktorzy zdradliwą máyá o mnye rádę [...] Anyoł Páńfki nyech ye precż odemnye rospłofsy/ Aby ze mnye nyemyeli yákyey fwey roskofsy. *LubPs* I2v; Co więc zá roskofz s tego á wesele roście/ Kiedy sie rozigráią oni mili goście. Ktorzy [...] náwřzem miarę ftrácą *RejWiz* 18v; A wierni áby też s thego pociechy fwoie á roskofzy fwoie y bráli y poznawali

RejAp 88; *GórnDworz* K2v; Prze kęs máley fwey woley tákiechmy zemdleli/ Z onych sławnych Rycerzow práwie zniewieścieli. Ze y Bogá y sławę y zdrowie trácimy/ A niewiem co zá rofkołz s tego odnošimy. *RejZwierc* 252, 32, 60v, 173, Bbb2v; Nowotnego iákiegoś/ Bogá Zydom [*Achab*] zyáwił. Nuż przed onym Bálwánem/ co zá dudkowánie/ Náfmiałbyś lie do woley/ pátrzáiąc tám ná nie. Ale że im z hoynošci/ rofkołz przychodziłá/ [...] Pan Bog/ iáko przyczynę/ tákiedy wšzetecznošci/ Począł im też vmnieyřzác/ onych obfiatošci. *HistHel* Bv; [*św. Dunstanus*] nim mu otworzono košcioł/ wšlyřzał śpiewanie [...] weyrzawřzy dziurá/ vyrzał á ono šwiátłošć wielka v ołtarzá [...] o iáká fię rofkołzá z onego widzenia nápełnił. *SkarŻyw* 510; *WerKaz* 304; *GrabowSet* H; *LatHar* 144. Cf »mie(wa)ć rozkosz«, »rozkosz (u)czuć«, »rozkosz (u)czynić«.

rozkosz komu, czemu (7): *BielKron* 124v; *RejPos* 49v; Smierć ieřt pewne pielgrzymřstwo/ koniec káždyey pracey/ ftrách złym á rofkołz dobrym. *RejZwierc* 168v, 223v; Ależ to rofkosz wm kiedy się w m nadraznisz człowieka *ActReg* 174; Nie iednoć pánóm rofkołz/ vbodzy iá máią. *GosłCast* 25. Cf »([jaka]) (to) rozkosz jest«.

rozkosz w kim, w czym (27): Czci, rod, wielkie przyjaciele, Moc i państwa, skarbow wiele, Mnogie rozkoszy w dostatku; Nie mająć żadnego smętku. *BierRozm* 5; W dziathkach iáka rofkołz. *RejWiz* 58v *marg* [*idem* Dd4], 168, Dd4; *RejZwierc* 32, Aaa4; tedy żołnierze [...] zbytku/ y wřzelákiedy rofkołzy w potráwách y w inřzych rzeczách niech fię ftrzegá *ModrzBaz* 113v; *SkarŻyw* 87; Człowiek káždy winem y pijańřtwem będąc obciázony/ chocia to on słowie práwym żywotem á dobrá myřlá názywa/ tedy ia nie baczę więřzey rofkołzy w tym/ iedno nářáłowác fwoy brzuch/ řzyię nálać áž pálá nie sřtanie *WerGošć* 233, 229; y ták požádam tey śmierci Ze w niey ieřt rofkołz/ moiego żywotá. *GrabowSet* Qv. Cf »mie(wa)ć rozkosz«, »rozkosz (u)czuć«.

rozkosz czyja [= *kto ma*] [*w tym: pron poss* (132), *G sb i pron* (17), *ai* (12)] (161): *PatKaz II* 36v, 47v; *BierRozm* 7; *RejPs* 95, 137v, 139; Aliecz to řnacž panřka rofkołs Siedziecz iako wgniazdzie kokołs *RejRozm* 396; Przekładałř fwe dwie rofkołzy [*tj. dobrego řluge i poczciwá žone*] Alecz lie řnadz iedna řpłofzy *Rejřóz* G4v, Q3; *RejKup* p5, Bv; *GlicžKsiąž* E4v; *LubPs* I2v, Qv *marg*, bb5, dd6, ee3v; *KrowObr* 1v; Rzekł mu řtárec/ á wřzák wieřz iż to rofkołz řtárych/ Aby mieli rozmowy o rzeczách niemáłych. *RejWiz* 20v, 20v *marg*, 21, 30v *marg*, 55v *marg*, 171 (9); *Leop Is* 66 *arg*; Złodzieie á złoczyńce/ iego [*Herkulesa*] rofkołz byłá/ Gdy iego mořná ręká/ řrodze ie dawilá. *RejZwierc* 43, 38v, 135v, 140v; *BibRadz I* 293c *marg*, II 98b *marg*, 141a *marg*; *BielKron* 78v; iako Titus nachwalebnieyřzym między wřzyřřtkim tym narodem był mian: ktorego řiřtorie/ rofkołzá narodu ludzkiego zowiá. *KwiatKsiąž* G2, G2v; Tanto nobis delitiae et feminae constant, Tákwiele nas nářze rofkołzy y biáłe głowy kořztuyá. *Mącz* 440c; Trahit sua quenne voluptas, Káždyego řwa rofkołz wwodži/ ma káždy w czym lie ořobliwie kocha. *Mącz* [460]c, 83a, 182 [2 r.], 201a, 478d; Nie wiecie iż ktorzy práwá fię nie boiá/ Gdźiekolwiek řá ná řwiecie/ wiele złego broiá. Okrućieńřtwem iřz groźni/ rofkołzy ich řprofne *Prot* A4; A tákwie bez przyczynyc to tu Duch řwięty wylicza ty rofkołzy [*tj. wymyřłne ubiory, potrawy, pojazdy itp.*] ludu tám tego/ áby lie řlyřzac to wierni Páńřcy tego [*tj. skromnořci*] wćzyli *RejAp* 153, 88, 118v, 147, 148v, 151 (15); *GórnDworz* H6, H7 [2 r.], Dd2; [*szatan*] rořciágał to řceptrum řwoie od początku řwiátá nád narodem ludzkim/ kocháiąc lie á buiáiąc w rofkołzách řwoich *RejPos* 15v; Oto nieboraczku zgromádzilęš gumná řwoie/ á mowilř duřzy řwoiey/

vzyway teraz w rofkofzach swoich/ á niewiesz iefli nie teyże nocy będye odięta od ciebie. *RejPos* 82v; Nie dáyże mu [czartowi] fie zwodzić/ áczci będzie rozlicznych á śmácznych drog podawał do rofkofzy twoiey. *RejPos* 115v, 7, 19v, 23v, 46v, 63 (37); *KuczKat* 140; ten [pocziwy Polak] cnotę/ poćciwość hoynym funtem mierzy/ [...] A ná ślawie záfádził fwe wzytki rofkofzy *RejZwierc* 243; Pomyłł sobie iedno [...] gdyby obcy á frogi człowiek przyzedł mocą do domu twego/ poliadł álbo rofprofzył wzytkę máiętność twoię/ zápalil frogim ogniem dom twoy y wzytki rofkofzy twoie [...] iákoby tám záłolná byłá dufzá twoiá y ferce twoie. *RejZwierc* 256v, 133, 142 [2 r.], 153, 156v, 167 (19); *ModrzBaz* 118; *KochOdpr* Bv; *KochPs* 183; *SkarŻyw* 334, 479; *KochTr* 21; w rychle tych iego [miasta Babilon] wczáfow y rofkofzy wytchnąć przyidzie/ gdy go plagi gniewu páńskiego/ áz do końca przywólá *NiemObr* 180; *ReszPrz* 48; *KochPam* 81; PRóžno cię pátrzam w tym kole: Twoiá/ miły/ rofkofz pole [tj. polowanie] *KochSob* 63; *GórnRozm* A3; *LatHar* 205, 288; *WujNT* 329, 792 marg, *Apoc* 18/3; *SiebRozmyśl* Mv; *PowodPr* 62; *SkarKaz* 517b; Iedni więc fwe rofkofzy dziwnie przekládáią/ Nád wzytkié dobre cnoty/ y w nich fie kocháią *GosłCast* 31, 59; Miękkofc y rofkofz śláchty. *SkarKazSej* 704b marg. Cf »rozkosz ciała«, »rozkosz dusze«, »ku rozkoszy«.

rozkosz czyja (2): [czart chodzi za tobą] łudzác cie iáko proftaká/ á vkázuiáci móžności iego á rofkofzy iego/ áby cie poľpołu y s tim wzytkim w wiodł w poľufzeństwo swoie. *RejPos* 82v, 335.

W połączeniach szeregowych (84): *OpecŻyw* 174; *BielŻyw* 92; *RejKup* dd6v; *MurzHist* B4v; *MurzNT* 108v; dziecię [...] v oycá [...] nic nye vćirpi/ nic nye vzna/ [...] Gdzye nye dopuľczá mu nic począc/ niczego fie tknąć áni do żadney rzeczy rzucić/ yedno w rofkofy/ w delicyyách/ w długim dofypányu [!]/ nye űpulfczájąc z rąk/ [...] onego v siebye máyá. *GliczKsiąż* E4; Widzi to wzytko Pan Bog iáko wy piľmo Święte dla pychy/ dla ćci tego űwiátá/ dla brzuchá/ y rofkofzy űwoiey wywráćacie *KrowObr* 1v; A iedzá tego báránká vkáfawľzy űię to iefł/ nágotowawľzy űię w drogę wietznego żywotá/ y odrzuciwľzy od űiebie wzytki zábawki tego űwiátá/ pietzołowánie/ bogáctwá/ y rofkofzy. *KrowObr* 186, 32, 78, 139v; *BibRadz* II 138b marg; *BielKron* 125v, 160v, 342, 348, 374v; *KwiatKsiąż* A4; Ex delitiis, languore, otio, desidia, animum inficere Roskofzy/ Próźnowánie Oľpálośćy y Leniľtwá kogo náłóżyć. *Mącz* 115c, 182a, 341d [2 r.], 507b; *SarnUzn* B5; A ci [źli ludzie] zálię w rofkofzach/ w bogáctwach/ w rádoľciách buiáią űobie iáko ielenie ná zielonych páľtwiľkach űwoich. *RejAp* 128; *GórnDworz* Mm6v; A ták moy namileyľzy Krześciáńki człowiecze [...] iuż theż wiesz w iákiey rofkofzy/ łtraży/ á w iákiey opiece chodzá vľtáwicznie dobrzy *RejPos* 332, 44, 65v, 185v, 264, 317, 332; Cić ľá Epikurowie/ ktorzy o on żywoth wieczny nic niedbáią [...] nápelnięni obzerľtwem/ Opilľtwem/ Cudzoľoľtwem/ Nierzádoľściámi/ Roľkofzámi/ etc *GrzegŚm* A2v, 21; *RejZwierc* 107v, 108v, 110, [121]v, 142v (8); *BielSpr* 3v; *RejPosWstaw* [412], [1102], [1102]v; *CzechRozm* 115; áby [dobrzy królowie] űię nie wdawáli w proźnowánie/ w bieśiády/ y w rofkofzy: ále y pracá ćieleľną/ y wzytká myśłá [...] zacność y pożytki Rzeczypoľpolitey w cálości záchowáli. *ModrzBaz* 106v, 118; Inni w złým ľumnieniu Kościół Chryľtuľow przenáľładowáli/ áby űwego ľákomľtwá/ űwiętokupľtwá/ rofkofzy/ bronili *SkarŻyw* 80; [św. Maria z Egniej] zniebá dáne nábożeňstwo ku P. Bogu miáłá/ y űwieckimi doľtatki/ vbiori/ roľkofzámi/ y latom młodym przyzwoitymi proźnościámi gárdząc/ ludzie nábożne y zákonne ták ráda z młodu wydziáłá/ iľz [...] śliád nog ich [...] cáłowáłá. *SkarŻyw* 580, 164, 486 [2 r.], 580; ROľkofzámi űwáwołá y tańcy zwiedźiony/ Leći w przepaść z wronégo [konia] ten

nędznik łzalony. *KochMRot* B4v, A4, B2v, B4; *WerGość* 203, 236; pątrzy żeby dogodził we wżyftkim Pániom łwoiem/ to ielt woley/ rofkołzy/ á lubości *GórnRozm* B3; *KořakSzczęřł* D; *LatHar* 580; Być w wftáwicznym pokoiu/ rofkołzy y łzczęřciu ná tym řwiećie/ ielt rzecz niebeřpieczna *WujNT* 263; O obłudna řmiertelnych náđzieio/ o pęřdka ná wżyftko złe odmiáno/ o řlepa nieprawđziwych dobr poźądliwořci/ Bogactw/ cżci/ y rofkołzy: iáko rychłó od fałzywego weřela/ do prawđziwego řmutku wielom wrotá otwierář. *WysKaz* 2, 47; *KlonKr* F3v; Dźiwne to byłó y náđ wżyftkie řwiátá tego ozdoby/ bogáctwá/ rofkołzy y dořtátki napoźądliwřze [*Pańskie*] przemienienie. *SkarKaz* 122b, 122b [2 r.], 246a, 458b; *PaxLiz* Dv; Iednák dáleko lepiey do krolow Práwá przyřáđzác [...]. Bo pánowie nie záwždy dobrzy/ y pęřdco řię pľuiá/ y w pychę/ rofkołzy/ y nieřprawiedliwořć wpađáiá. *SkarKazSej* 697b, 674a; Komu ták bęđdzie dořtátkiem řmákwáć/ Złoto/ řceptr/ řławá/ rofkořł/ y řtworzone Pięćne oblicze: by tym nálycone Y mogł mieć řerce/ y trwog řie wárowáć? *SzarzRyt* A2v, Av, C3v. Cf »dla rozkoszy«, »ku rozkoszy«.

W przeciwstawieniach: »rozkosz ... boleřć (a. ból) (8), kłopot (6), męka (3), płacz (3), praca (3), ucisk (a. uciřnienie) (3), frasunek (2), narzekanie (2), nędza (2), potrzeba (2), trápienie (a. utrápienie) (2), trudnořci (2), ubostwo (2), cięźkořć, głóđ, karanie, karnořć, melankolija, nabożeńřtwo, niewola, pokora, pokuta, przemorki, smutek, troska, uboga stájnia, umartwianie, warchoł, ziemia kamienna [*tj. twarda*], zła, źálořć, źycie cnotliwe, źywot ciasny« (42): řyn boźy [...] nie narodził řie w rozkořly/ ale w vbogię řmierdźáće řtayni/ na golé ij twardé ziemi miedzy zwierzęty *OpecŻyw* 15v; Weřelcie řie ij raduycie/ botz buog řtál řie vbogim řpolu řwami/ nieleźyřtz w rofkořly anij w iáńné łóźnicy/ ale na ziemi kamienné *OpecŻyw* 16, 16 [2 r.], 162; á oni řnadz więcey wglóđzie niź wrořkořly wźywáli nábyćia řwoiego *RejPs* 73, 43v; *RejRozpr* F4; *RejJóz* F4, L3v; byř ty [*matko*] mnie byłá dobrze chowáłá w pracy yákyey á kárnosci/ á nye w rofkořly/ nigdibych ya był ktemu nye przyřfedł. *GliczKsiąź* E6, E8v; Czářem náń przydzye rofkořł á czářem s kłopotem *RejWiz* 12v; *Leop Apoc* 18/3; Zony Perřkie řá rofkořł oczom/ á boleřć řercu. *BielKron* 124v, 272v; abowiem we wżyftkich ľudźiach przyřodzenie na maluczkich potporach przeřtaye ielřize na potrzebę tylko wzgláđ mámi á ielřize na rofkořł tedi mu řię nigdi řtać dořić niemoźe. *KwiatKsiąź* D2; *Mqcz* 120c; wiele ľudzi widzę/ ktorzy znáiá to iáńnie/ iz złe czyniá/ á wdy řie hámwáć niechcá/ to dla tego/ iz więczye řobie wáźá rofkořł theráźnieiřźá ktorá czuiá/ niźli karánie o ktorym ielczće wáptię áby ná nie przyřć kiedy miáło *GórnDworz* Ff3v, H8, H8v, Dd4v, Ff3v, Ff4 [2 r.], Mm3v; o nędzneřł to bogáctwá nářze / tu z wielká pracá/ [...] s pęřdkim ořiwieniem głow nářzych řtáramy řie o nie/ mniamáy ábychmy tu rofkořly wźywáli/ á my nędze/ kłopotu/ warchołu/ wźywamy. *RejPos* 82v; [*Pan Bóg*] thego wielekroć dořwiáđřzył ná rozlicźnych ľudzyoch řwoich/ iz nie tylko w trudnořciach ábo w iákich wćiřkoch/ ále y w rofkořłach y w rozlicźnych dořrođzyeyřtwach [!] iego/ thedy ođřępowáli od niego *RejPos* 292, 201; *RejZwierc* 164v, 255; Tákcí ná řwiećie być muři: [...] Y rofkořlyć nářze Niepewne: ále y trořki wřtápić Muřzá/ gdy Bog chce/ á czářy przyřniořá. *KochOdpr* Bv; *Oczko* 18v; *SkarŻyw* 249; *KochTr* 21; *NiemObr* 180; Toć ielt náwięřřzy Rycerz/ moje miłe corki/ Odiáć ciáľu rofkořly/ á wytrwáć przemorki [*tj. głóđ*]. *BielSjem* 31; *GórnRozm* D4v; k tobie wołám: ođpuřć Boźe wieczny/ Gdyź nie przyřchóđzi duřzy/ to wołánie/ Z zbyřtku rofkořly/ lecz z wćiřku Pánie *GrabowSet* T2; Z czego [*ze wzgářdy prawdy boźej*] áni do wielkich cnot/ áni do wzgářdy řwiátá/ áni do pokory/ áni do vmartwienia ciáľá y řwey woli/

ludzie się nie przywodzą: ale rączey do rozkofzy y ćielefności y hárdości pobudzaią. *SkarKaz* 242a; Y w obiáwieniu ś. Yaná do Bábiloniey mowią: (Iáko wiele w rozkofzách się vkocháłá: ták wiele iey daycie męki y śmutku.) *SkarKaz* 549a. Cf »ku rozkoszy«.

W porównaniach (6): *RejWiz* 55; Bo iako gęfte Młzice nagle cię obliędą Rozkofzi świata tego/ i odwodzić będą Twoje ślachtetne ferce od zabaw vcźciwych *KochSat* B3v; *RejAp* 152; á to co vcźuł trochę rozkofzy/ rownie to táká rozkofz będzie/ iáko kiedy sie więc owo fni choremu/ á on wielkim kubkiem pije/ á oczkńáwšzy sie/ tedy tákże prágnie/ iáko pirwey. *GórnDworz* Ll.v.; Tám śtárzec miedzy nimi mogę rzec iáko Pan/ Bárzo z wielkim dośtátkiem ták był náwšzem chowan/ [...] A iáko páczek w máśle w rozkofzy pływaiąc. *HistLan* D3v; Świat śidłem iest ktory bogáctwy y rozkofzámí/ iákoby nęta ptáká wabi *WysKaz* 12.

Przysłowia: Acz więc drudzy próznemi wywody to pfuią. Iż sie rozkofz nie zgodzi s cnotą/ tym figluią. *RejWiz* 21v, 21v marg, Dd2.

Bo nic w rozkofkach po złoćie Potrzebnieyśse nam w kłopoćie *RejRozpr* F4.

Liepfli ziwot na śwobodzie Niśz wrozkofli a wniewoli *RejRozm* 396.

W charakterystycznych połączeniach: rozkosz(y) biedne, czysta, długa, dobra, domowa, dozwolona, dziecinna, dziwne, eipskie, fałszywa (2), hiszpańskie, jesienne (4), kradziona, letnie (2), maluczka (mała) (2), miła (2), nabyta, niedługa, niepomierna, niepotrzebne, nieprzystojna, niesłuszna, ogrodne, polskie, prawa, próżnująca, przeszłe, rozliczne (2), rozmaite (4), stare, szczera, trudna (2), trwała (2), uczciwa, ustawiczna, wåtpliwa, wdzięczna (3), wielka (20), wszelaka (wszelka) (3), *wsza (wszytka) (4), zła, złościwa; kęś (2), rozkoszy zbytek; rozkosz łągnie się, mnoży się, płodzi, przypada, roście, rozdrażnia, smakuje (3), szerzy się, uwodzi, zawodzi; rozkoszy imować się, jąć się, naśladować, nienawidzieć, rozmiłować się, strzec się, szukać, warować się, zaniechać, nie znać (2); od rozkoszy powściągąć, z daleka stać, wstrzymywać się; z rozkoszy rość; rozkoszy plużyć, poddać się, służyć (2); k(u) rozkoszy przystawać, sprawić (sprawiony) (2); rozkosz(y) miłować (miłujący) (2), łowić, mnożyć, odciąć, odnieść, opuścić, znajdować; na rozkosz apetyt mieć, ciągnąć, iść (2), jechać, kwapiący się, sadzić się (3), ściągąć, wrzeć; o rozkosz nie dbać (2), starać się; pod rozkosz poddany; prze rozkosz utracić; w rozkosz(y) wdać się, wywieść; za rozkosz kłaść (położyć) (2); rozkoszą (rozkoszami) bawić się (zabawiony) (3), cieszyć się, obciążyc, obłóżyć się, struchleć, szafować, uchędożony, zemdlony, zjęty; z rozkoszą przychodzić; za rozkoszą udać się; z rozkoszami rozstać się, uży(wa)ć (5); na rozkoszy (rozkoszach) sadzić, zabawiać się, zastać; w rozkoszy (rozkoszach) bujać (2), kochać (kochający) się (2), obfitujący (2), obrać, rozradować się, próżnować, zawodzić się.

Frazy: »([jaka]) (to) rozkosz jest (a. była, a. będzie, a. może być) [w tym: cum inf (31); iż (1); z elipsą czasownika „być” (12)]; co (to) (jest) za rozkosz [w tym: komu (1), cum inf (7)]« (32:8): Iakoż tam może być rozkofz, zimno wśtawicźne cierpieć zimie nigdy ślonca niewidać *MiechGlab* 62; *RejPs* 91v; *RejRozm* 396; *RejKup* cc7v; Czo zá rozkofz człowieku/ ktory z wiernymi czyni chwałę Pánu śwemu. *LubPs* S6v marg; Czo iesth zá rozkofz żyć w zákonie Páńskim/ s ktorego prawdziwa mądrość y zrozumienye woley Bożey przychodzi. *LubPs* bb3v marg, Pv marg; Nie toć iest iestcźe rozkofz iż kto w obfitoći/ Świátá márnie vżywa á bez rośtropności. *RejWiz* 48, 30v, 188; *RejZwierz* 134v, 139v; to nieludzka rozkofz iest/ złudzkiey śzkody albo wyśtępu mieć rozkofzowanie *KwiatKsiąż* D2;

A iáka iest zálię rofkoř/ iáka pociechá/ iákie błogofławieńftwá fthać mocno przy tym kořciele iego *RejAp* 41v, Ff3v; *GórnDworz* Dd2; Wielka iest rofkoř fłuchác fłowá Bożego. *RejPos* 167 *marg*; Iáka rofkoř być w miłofci z bliźnim fwoim *RejPos* 222v *marg*; A thu iuż pátrzay/ co to iest/ á iáka to iest rofkoř wielka/ dzyerżec wiarę á ftałość Pánu fwoiemu *RejPos* 331v, 16v, 58v, 61v, 65v, 82v (16); *RejZwierc* 26, 108, 112v *marg*, 160, [277]v, Aaa3; *PaprPan* Ff2v; Iedná rofkoř/ wfpóminác ftátecznému człeku/ Przemieńlégo piékné obyczáie wieku. *PudłFr* 75.

»azaż (a. a) (to) nie rozkosz; (azaż) (to) máła rozkosz« [*w tym: cum inf* (12), *gdy* (2), *iż* (1)] (15;2): A ták zař to nie rofkoř gdy więc czás ftárořci/ Przypada iuż/ [...] Pátrzac fobie ná ony fwoie wdzyęcne dzyatki *RejWiz* 58v; A gdy fie ták záchowář [...]/ Pewnieć fie tákież zálię od káźdego sftánie. Azař to máła rofkoř/ ktoby temu wierzył/ Bárzoby káźdy dyablá po gębie vderzył *RejWiz* 187v, 55v; *RejAp* 189; Aleby fnađ kto rzekł/ y toć iefzczę máła rofkoř iż [Bóg] tylko każe foby wierzyć/ á žádney pociechy/ áni žádney obietnice [...] nam tu zořtáwowác nie raczy. *RejPos* 292; Nuż zálię ázař to nie rofkoř wiedzieć przyrodzenie káźdego źwirzátká/ káźdego ptařzká/ káźdego drzewká/ káźdego ziołká *RejZwierc* 112v; Przyedzie do ciebie przyiaciel/ ázař nie rofkoř gdy fie z nim námwifz náfmieifz *RejZwierc* 173, 107, 109, 109v, 110, 111 [3 r.] (12).

Zwroty: »w rozkoszy (rozkoszach) być« = *in deliciis esse Vulg* [*szyk zmienny*] (5): W kubku w kthorym ono [*miasto Babilon*] wam mieřfáło/ odmieřzaycie iemu dwoiáko. Iáko fie wiele wielbiło/ y w rofkořzách było/ thák mu wiele mák y zálořci daycie *Leop Apoc* 18/7; [*o Babilonie jako nierządnej niewieřcie*] A iáko fie wiele chłubiłá y w rofkořzách byłá/ ták teź iey zálię námieřzaycie pláczu á wćifnienia [*Vulg Apoc* 18/7]. *RejAp* 149, 148; A ktora prawđziwie wdowá iest y osieroćiała: niech trwa ná prořbách y ná modlitwách w nocy y we dnie. Bo ktora w rofkořzách iest/ żywiác vmářła iest. *WujNT* 1.*Tim* 5/6, *Luc* 7/25.

»chować, uchowany (a. wychowany) w rozkoszy« [*szyk zmienny*] (2;4): Tedy fie będzie więcý wefelitz cialo vdręczone/ niźliby bylo w rofkořfách vchowane. *OpecŻyw* 162; *GliczKřiqż* E5v; Teź zbytnie pieřczenie rodzicow/ zwykło znikczemniwác młodzieniařki: czo wtých częřtokroć iawna rzecz bywa/ ktorzy od wdow mátek w rofkořzách bywayá wychowani. *KwiatKřiqż* E; Nihil tam facile in animos teneros atque molles influit quam varii canendi soni, Nyc fercá dobrego w rofkořzy wychowanego richley nie zeymie yáko Muřiká á fpiewanie. *Mącz* 132a; *SkarŻyw* 21; Ták fie pan z fwoimi wiernými fpráwuie/ Iż im té tu poćiechy zálem przeplátuie: [...] Iákóź tę ťwiętá pánnę/ ktorá ták vmiłował/ Pewnie iey tu w rofkořzách/ ná ťwiećie nie chował *SiebRozmyř* B.

»w rozkoszach leżeć« (1): Oni [*řli ludzie*] przeciwný fortuny nie znáia/ Y w dobrý ťile dłgie láta trwáia. W rofkořzách leżá/ ná to fye podáli/ By ieno woli fwey dořyc dźiałáli. *KochPs* 107.

»mie(wa)ć rozkosz (a. máło rozkoszy)« [*w tym: z kogo, z czego* (25), *w kim, czym* (11), *z kim* (2), *gdy* (1), *skąd* (1), *cum inf* (1)] = *delectare se Mącz*; *habere iucunditatem Vulg*; *delectationem a. voluptatem habere, delectari, volupt(u)ari Cn* [*szyk zmienny*] (76): Plakali teź apořtolowie/ iř po niym firotami zořtali a wřfakoź w onym placzu/ niewymowné wefelé/ rofkořfy/ ij kochanijé zewřřyřkich ftron mieli *OpecŻyw* 174; *MiechGlab* 20; Coź za rofkoř w pańřtwiech máją [*bogaci*], Ktorych tak chciwie žádają *BierRozm* 17; *RejRozpr* Cv, Ev, K2v; *RejKup* h4, t8v, aa4; *MurzHist* B4v, O2v, O3, R4v; Bowym fie ći wefelá co myę wćiřkáya/ Gdy baczą źem w czym wzruřřon wielká rofkoř máia

LubPs D, Hv, I2v, P5; A mam też tu łąliady nie dáleko fiebye/ [...] Ták fie s łobą wespółek nadobnie zgadzamy/ A rzadki dzyeń gdy s łobą wżycy nie bywamy. Mamy tákye rofkołzy tákíe krotochwile/ Zebyś y łam rad pátrzał wierz mi ná to mile. *RejWiz* 66; [*hetman pysznych, tj. czart*] Oládził też fwoy poczet/ iákoś widzyał cudnie. Co z miełzki by łzaleni po łwiátu látáią/ A ná pychę nádętą ludzi podłzczuwiáią. Bo pátrzay iáką rofkołz s tego łobie miewa/ Káżdego ták włowi/ gdy fie nie nádzyewa. *RejWiz* 173v, 20v, 21, 43v, 71v, 73v (15); *RejZwierz* 118, 122v, 135; Aczkołwiek tych wiele iest/ ktorzy [...] zálećieli rozumem do niebá/ áby wiedźieli biegi/ łpołob/ y połózenie iego/ [...] á rofkołz s tego ołobną mieli *BielKron* 455v, 12, 114, 178, 334v; *Libellum* ideo misi quod arbitrabar te delectare posse, Połáłemći xiáski [!] dla tego yżem cie bacził z nich wielką rofkołz mieć/ álbo iż fie w nich kochafz. *Mqcz* 343d, 282c, 341d [3 r.]; *GórnDworz* B7v, Ee8v; wżyway moiá miłá dułzo/ włzák dosyć mawá wżytkich rofkołzy łwoich *RejPos* 192v, 273v *marg*; O tákich vmárłych/ iáko bogacz iest vmárł/ mogę tho wierzyć: iż nic nie wiedzą: Bo ná potępieniu będąc wiecznym/ žal/ łmutek/ y boleść ie włtáwicznie trapi/ rofkołzy żadnéy niemáiąc *BiałKat* 156; *HistLan* F6; Bo zdać fie theż więc owym ktorzy bełpiecznych á łzalonych żywotow wżywáią iż wielką miedzy łobą rofkołz máią/ y wielkey miłości y pokoiu wżywáią. *RejZwierc* 103v, 26v, 143, [213]v, 227v; *BielSpr* b4v, 49v, 52v; Abowiem połpolicie záwždy to ták bywa/ Krotką z złe nábytego káždy rofkołz miewa. *PaprPan* Dd2, V4v; *KochPs* 18, 79; *KochFr* 82, 107; [*do towarzysza niepomiernie pijącego*] Coż tedy małz w tym zá rofkołz moy namilfzy bráćie/ Wżytkim łmierdziłz iáko pies/ wżycy pátrzą ná cię. *WerGośc* 243, 234; *KochPieś* 9, 53; *ArtKanc* Q8v; *GrabowSet* N2v; *KołakSzczęśl* A3; [*Mojżesz zbraniał się być nazywany synem córki faraonowej*] więcęcy obieráiąc być vtrapionym wespół z ludem Bożym; niźli mieć docześną rofkołz z grzechu [*quam temporalis peccati habere iucunditatem*] *WujNT Hebr* 11/25; *WysKaz* 8; *GosłCast* 46; *SkarKazSej* 674a.

»mieć, poczytywać [co] (sobie) za rozkosz« [*w tym: ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym (6), cum inf (4)*] = *computare delicias* *Vulg* [szyk zmienny] (15:1): *RejPs* 180v; *SeklKat* I4v; [*Luteranie*] zá rofkołz łobyie máyą dzyeń po dzyeń luboći náłłádowác *KromRozm I* D2v; *MurzHist* R2v; Więć zdrádzić biáągłowę/ zdrádzić przyiacielá/ Iełzcze fie ktemu náśmiać s profłtego dubielá/ Máią łobie zá rofkołz *RejWiz* 31v, 30v; *Leop Iob* 30/7; TO też zá pewną rofkołz/ máią zacni łobie/ Gdy fie pan máiąc gołćie/ zá vcho nie łkrobie. *RejZwierz* 134v; *Witellius* [...] Miał to łobie zá rofkołz kiedy z zuwał Mełálinę [...] cáłował iey záwždy trzewik s pochlebłtwá. *BielKron* 145v; iż fie wżytko dla they proźney chwały broi/ y zá wielką to rofkołz ludzie poczytáią/ iż thákich żywotow wżywáią. *RejZwierc* 115, 113v, 132, 158v, 228, 260; *WujNT* 812 *marg*.

»rozkosz w sobie mieć« = *być rozkosznym* [szyk zmienny] (3): ochłodziłeś lud twoy pokármem Aniellkim/ zeławłzy im z niebá bez pracey chleb gotowy/ máiąc w łobie wżytki rofkołzy [*ad omnem voluptatem valentem*] y włzeláki łmák. *BibRadz Sap* 16/20; Zimá co zá pożytki y co zá rofkołzy w łobie ma. *RejZwierc* Bv [*idem*] 110v.

»rozkosz, za rozkosz obrać« [szyk zmienny] (2:1): *RejKup* p5; [*Pan*] nas łtworzył ołobnie nád ine łtworzenie/ A zá łwá rofkołz/ obrał ludzkie pokolenie. *RejWiz* 171; *WSzechmogący Pan* [...] to łobie był ołtáteczną/ po wżythkich łwoich pracach/ á náwięłszą rofkołz obrał/ áby był łobie łthworzył człowieká *RejPos* 336v.

»rozkosz (swoją) pokładać (a. kłaść, a. położyć)« [w tym: w kim, w czym (13), cum inf (1)] [szyk zmienny] (14): fyn bozy rofkofz polozyl fwoyą wyey [Maryi] czyftofczy y obral yą matką boftwa fwego *PatKaz II* 48, 35; *RejPs* 187v; A tákiesz z polney miłofci Wfityko fie fnádnie vrołci Y ludzie by fie fferzyli Snadz kędy pierwey niebyli W ktorzych y bog kładł fwą rofkofz *RejRozpr* I4v; Trzimać z Epicury y zynimy cielefnyim ludzmy/ Ktorzi wtim żywocie wżiftki rofkofzy pokładaia/ mowiać iedzmy/ pygimy/ fpymy/ rofkofzuimy/ á vziwaymy *SeklKat* R2v; Pociechá wżytkim wiernem/ iákie Pan rofkofzy fwe wielkye pokłáda być s kościołem swoim/ to iest s fyny ludzkiemi. *LubPs* Qv marg; Tákże y ty nie w iednym rofkofzy pokłáday/ Czáfem fie też o drugie rozumu dokłáday. *RejWiz* 54, 11, 110v; Ciefz fie też onym błogofławionym Synem iego/ ktorego on był ták vmiłował/ iż to łam zeznawał/ że w nim był położył wżytki rofkofzy fwoie *RejPos* 46v, 63, 139v, 349v; [Pan] W nálezý krwi nie kocha fye/ [...] Więtfzą rofkofz pokłáda w duży czyftéy zdrowéy. *ZawJeft* 32.

»rozkoszy pożywać [= doznawać]« (2): *OpecŻyw* 134v; przykład i wyobrażenie Łukasz S. w Euangeljiéi wymalował/ gdzie onego człowieka wypifuie/ ktory wżéch rofkofzy i czego mu się iedno chce/ pożywa *MurzHist* R.

»rozkosz (s) płodzić« = (per)graecari *Mącz* [szyk zmienny] (13): *FalZioł* V 49v, 50v; Bo czo drugim rofkofz płodzy To mnie ze wtydem przychodzy *RejJóz* C8; miłofcz krotką rofkofz płodzy A potym na długie czafi [...] fzkodzy *RejJóz* F6v, C7v, Dv; *MurzNT* 108v; A łą ludzie tego fwiátá/ ktorzy dármo chleb iedzą nic nietzynia/ nikogo nieutzą/ iedno tylko proznuia/ y rofkofzy płodzą *KrowObr* 36v; Iściec to więtfzy przyfmák młodemu niż z miodem/ A grzebłby fie do tego by fnadz y pod lodem. Aby iedno oględáć co rofkofzy płodzi *RejWiz* 22v, 21, 23; *Mącz* 75d, 148b.

»z rozkoszy radować się« (1): A s tychci to rofkofzy dużá fie ráduie/ Gdy nic niebefpiecznego o fobie nie czuie. *RejWiz* 54v.

»rozkosz (a. trochę rozkoszy) (u)czuć (a. poczuć)« [w tym: w czym (4), z czego (2)] = *voluptatem capere* *Modrz* [szyk zmienny] (13): A ták iż ftary człowiek bárzo niefofobny iest do wiela rzeczy/ do wiela zabaw [...] więc [...]/ áni rofkofzy vczuć może *Górndworz* H6v, Dd4v, Ff3v, Ff8v, Llv, Ll2; Bo z korzyści by naobfitzey/ nikt rofkofzy vczuć niemoże/ iedno rozboynik *ModrzBaz* 108; Chwálné łą fprawy iego [*Boga*]: wielką czuie Rofkofz/ kto fye im pilnie przypátruie. *KochPs* 170; *KochFr* 40; *KochPieś* 20; MOgę rzéc/ iże ofobnie miłuielz/ A w tym nawiętfzą Krinłki rofkofz czuiefz: Gdy do lámégo dná káżdą [tj. każdy kielich wina] wypráwifz *PudłFr* 39; *ArtKanc* R19v [2 r.].

»([komu]) rozkosz (u)czynić, udziałać, czyniać« [w tym: z kogo (1)] [szyk zmienny] (7:1:1): *BierEz* S3; pokarm yey [Maryi] byl ktory uyączey naturą yey umorzycz myal nyszly posylycz a ozyuycz albo roskosch uczynycz *PatKaz III* 147; *GlabGad* A5; to nafienie ktore pádło ná prawdziwą rolę fercá człowieká cnotliwego/ vczyniło wielką rofkofz iemu/ iż fie przijęło w fercu iego/ iż mu przyniofło wdzięczny owoc v niego. *RejPos* 65; á tym go chwalić będyelz/ iż nie poydzyelz zá drogámi fwoiemi/ á nie będye fie znáydownáá fwowolna mowá w vfciech twoich/ thedy vczynifz s siebie wielką rofkofz Pánu fwoiemu. *RejPos* 226v, 165; á cożci to wádzi/ coć y rofkofz/ y krotofilę y pożytek czyni? *RejZwierc* 107v, 232v; *Voluptarius, Quod voluptatem affert – Rozkofz cziniáci. Calep* 1140a.

»uda(wa)ć się na rozkosz(y), za rozkoszami, do rozkoszy, w rozkoszy« = *indulgere genio, persequi voluptates, vacare voluptatibus* *Mącz* [szyk zmienny] (6:6:1:1): Prożność człowieká/ á zwłázczá

tákowego który lię vdał zá rofkořzámí ťwiátá tego. *BibRadz Ps* 143 *arg*, I 463c *margin*, II 141a; *Mącz* 106c, 144b, 386a, 472a; *RejPos* 6v; gdy pomárli ťprawce ťtárzy/ [Rzymianie] vdáli ťie ná rofkořzy ťwieckie/ ná igrzyťká/ ťproťtne/ ná cžci/ kołácye/ goťpodárťtwá/ máłzkáry/ gámrácye. *BielSpr* 3v; [ťw. *Benedykt*] latá obyczáymí przechodžác: do žadney lię rofkořzy nie vdał: [...] gdy iefzczé ťwiátá vžywác mogł/ ták im iáko vťchłým kwiátém wzgárdził. *SkarŻyw* 248; kto pokoiu od Páná Bogá dánego/ ná koťcielná ťłufzbę iego [...] nie vžywa: náťťępuie ťwawola [...] iťz zápomina Páná Bogá/ y vdáie lię w prožnowáníe y w rofkořzy *SkarŻyw* 558, 557; Bo owi co zá ťwiátém w ťwoiey roťpuťtnoťci/ Vdáia lię ná zbytki/ rofkořzy/ luboťci. Zyiá po beťtyálťku zápomniawťzy Bogá *KořakSzcžęťl* D; *WujNT* 860.

»rozkoszy uży(wa)ć (a. zaży(wa)ć); rozkoszy używanie« = *haurire voluptates, vesci voluptatibus* *Mącz*; *in deliciis esse a. vivere* *Vulg* [szyk zmienny] (68;1): *RejKup* dd8; Nie vžywiefz ná ťwiece ták žadney rofkořzy/ Potym ťmierć márníe s ciálá duťžę precž wypłofzy. *BielKom* E5v; *KrowObr* 241; Nie pływałby márynarz áni gárdłá ważył/ Ale to wťzytko cžyni by rofkořzy záżył. *RejWiz* 20v, 2v, 20v, 21, 21v, 22 (9); *RejZwierc* 10v [2 r.], 11, 134; *BibRadz Prov* 8/30; *Mącz* 153c, 489c; *RejAp* AA6v, 151, 152v [2 r.], 153, Dd4v, Ff; bo to/ czo po tym záżyie trochę rofkořzy/ nie wten cžás przydzie/ gdy tego cžłowiek náder prágnął/ y miał by to był ťobie zá wielkie ťzczęťcie/ ále wten cžás/ kiedy máło ábo nic/ dbał o to *GórnDworz* Dd4v, Llv; *RejPos* 13, 82v, 138v, 162 [2 r.], 162v (9); Bo ziemiá ták złým iáko y dobrym rownie iefť wťzyťtkim daná/ y wolno káždemu wedle ťwego zdánia rofkořzy iey vžywác. Ale dáleko ci dwa [tj. *zli i dobrzy*] rozno od ťiebie w tey rofkořzy vžywáníu chodžá. *RejZwierc* 142; Tylko iefzczé tá náłzá ťławna Polťká áž do tego cžáfu/ y wolnoťci ťwoich poćciwych/ y rofkořzy ťwych zwyczáynych vžywałá/ y iefzczé pocžęťci vžywa *RejZwierc* 255, 26v, 67, 106v, 132, 164v (16); *BielSpr* 39; *CzechRozm* 113; *PaprPan* Bbv, Cc, Ee3; Mníey by ná ťwiećie troťk byłó/ By lię to dwoie [tj. *rozum i młodoť*] łączýło: Y oni [młodzi] by rofkořzy trwálťzych vžywáli/ Siebie/ áni powinnych w žalby nie wdawáli. *KochOdpr* B; *SkarŻyw* A3v, 140, 308; *KochTr* 19, 21; Nie ieden tám ná tydžien tylko ma ťzeť groťzy/ A wđy *content*/ ty w dródze chceťz záżyć rofkořzy. *WyprPl* C2v; Y będą plákác/ y nád niá [nad miastem *Babilon*] nárzekác krolowie žiemťcy/ ktorzy z niá wťzeteczeńťtwo plódžili/ y rofkořzy záżywáli/ gdy vyržá dym ťpalenia iey *WujNT Apoc* 18/9, 18/7; *SkarKaz* 639a; *CiekPotr* 83; [LGranWarszPrzew 1570/71].

»w rozkoszy (rozkoszach), z rozkoszą ([czego]) uży(wa)ć (a. zaży(wa)ć)« [szyk zmienny] (12:11): bo będzie z rofkořlá vžywał prácowánia rąk ťwoich á ná wťťem mu ťie będzie wedłóg myťli ťťzczęťciłó. *RejPs* 195v, 106v; A ťnadz więcey ťam im [bogacz *pieniądzom*] ťłużył Nižby ich z rofkořlá vžyl *RejRozpr* E3v; *LubPs* N2v; tu wťzytko ná ťwiece iáko dym przeminie/ Iedno to co w rofkořzy záżywiemy ťłynie. *RejWiz* 22v, 20, 67v, 140, 149; *BielKron* 79; *RejAp* 157v; *RejPos* 180v; Bo widzifz iž goťpodarz dobry robi cžáły rok w wielkiey prácy ťwoiey/ ižeby tož ťobie žimie odpoczywał/ á vžywał w rofkořzy oney pracey ťwoiey. *RejZwierc* 136v, 28, 88, 93v, 110, 132v, 160v, 229; bo kto ťię tym ťpoťobem [nauką *miłowania cnoty*] zwyczái/ ten káždego vržędu ábo z rofkořlá vžywác będzie [cum *voluptate ... versabitur*]/ ábo iefťliby cięžki á trudny był/ nie cięžki mu ťię będzie zdał *ModrzBaz* 9; Odrzuć to twárde ťerce/ á záżyy dni dobrych wrořkořzy. *SkarŻyw* 532; *KochPieť* 14.

»(wz)gardzić (*a.* wzgardzać) rozkoszy, rozkoszą; wzgarda rozkoszy« [szyk zmienny] (8:2;1): *BielKron* 258; Przykładny żywot świętego Alekszego/ Abyśmy rozkofzy tego światá wzgardzáli. *HistRzym* 123, 71; Piotr [książę weneckie] wciáfna dziurę leść/ y fkorę łtárą z łiebie odrzeć y łpuścić páńłtwo/ y żoną/ dziećmi/ y rozkofzámí włzytkiemí wzgárdzić vmyślił. *SkarŻyw* 570; [Dympna] pánięńką czyłtość łwoię/ Chryłtułowi oddála [...] y tym wiecey rozkofzámí/ vbiory/ powagą/ y inemi łwieckiemí/ krolewlkíemi domu łkázámí/ gárdziłá *SkarŻyw* 486, 340, 486, 580; *KochTarn* 78; *Phil* 13, R4.

»w rozkoszy żyć, mieszkać, żyjący« = *in deliciis vivere Vulg; vivere Epicurum Mącz* [szyk zmienny] (18:1:1): *MurzHist* Q4v; *MurzNT* 178v; *KromRozm III* D4v; Pán Kryłtus krzyłz nolił y połromocenie ná łwiećie/ á Wikárij iego [tj. papież] w rozkofzách żywie y chwały tego łwiátá vzywá? *KrowObr* 11v, 63, 225; *Leop Apoc* 18/9; *Mącz* 500c; *RejAp* 35; Zaden w rozkofzy nie żywie/ Obchodząc łie niepoćiowie *RejZwierc* 232v, 145v, 232v; *BudBib 2.Esdr* 9/25; *HistHel ktv*; y ty podobno połpołłtwo tego [tj. pijaństwa] wodą nie zmyiełz/ ktore pátrzyłz rádo ná Sędzie/ álbo ná łwe przełožone/ w tákíey rozkofzy álbo zbytku żyiące. *WerGość* 214; *ArtKanc* 13v, S3v [2 r.]; *WujNT Iac* 5/5; Lepięy łmierć podiác [!] Z dobrým z ochotą/ Niż w rozkofzách żyć Z iáwną niecnotą. *GosłCast* 76.

Wyrażenia: »rozkosz cielesna, ciała« = *delectatio venerea HistAl; libidinosa voluptas Mącz; voluptas corporis Modrz* [szyk 23:7] (29:1): *OpecŻyw* 5; Nigdzieciém nienayduiełz nauki łepłłé naprzeciw zdrádlíwym a krotkím rozkofłám ciełéńym [...] iako w żywocie [...] Iezu Kryłta *OpecŻywPrzedm* C3, C3; *BielŻyw* 38; *HistAl* H3; *KromRozm III* D4v; Vpominamy tełz áby w rozkofzách ciełéńym nie żyli/ y ciálá łwego niekocháli *KrowObr* 63; *RejWiz* 54; *LeszczRzecz* A3; *Mącz* 192a; łoże ielł gnułność/ á cielélna rozkofł *OrzQuin* G3v; Czárnokłięźnik ielłci dyábeł kthory człowieká dzierży przez rozkofzy cieléłne w mocy łwey *HistRzym* 56v; *KuczbKat* 270; *WujJud* 146, 189v, 212v; *WujJudConf* 191v; *RejPosWstaw* [1102]; Ale iż żydom o wczás/ pokoy/ y rozkofzy cieléłne idzie *CzechRozm* 115, 248; Mierność/ popędlíwoścíam łerdecznem y rozkofłám cieléłnem miaré zágóranicza. *ModrzBaz* 15, 18; Wiele ich ielł ktorzy rękę ná iáłmużnę łciągáią: ále rozkofzy cieléłney vwłóczyć łobie niechcą. *SkarŻyw* 141, 201, 269 [2 r.], 317; *CzechEp* 232; *SkarKaz* 43b, 489a.

»doczesna rozkosz« [szyk 22:7] (29): ale abychmy maiąc napieczy łwięte nauki twoie ty włłtyki yne doczełne kochania a rozkofzy łecze v łiebie wazyli *RejPs* 91, 74, 80, 112, 179; Bog kazdemu łnadz tełz płáci łzczodrze Tu ná łwiećie doczełnią rozkofłá Tam łwą łaską kiedy z tąd popłółz *RejJóz* Q4; *RejKup* Bv, ee8; *KrowObr* 225 marg, [247]; *RejWiz* 19v, 106; *RejZwierc* aa2v, 134; *RejAp* 187; Máła rozkofł doczełna ielłi złe dokonánie. *RejPos* 30v marg, 14, 67, 146, 179v, 217v, 262v; *CzechRozm* 113; *PaprPan* Cc2v; Pánie [...] Miéy nas ná wóždy/ niech nas nierółpycha Doczełna rozkofł łicha. *KochTr* 19; *KołakSzczęł* A4; *WujNT Hebr* 11/25, s. 551; Każ zwáláłyć te dżíwne łwiegotłíwe Márki/ Aby łię nie źieždźály częłto ná iármárki. Bo iák ielłczce drugich dwu k łobie przywołáią/ W doczełnym nas rozkofzách pewno łszukáią. *CzahTr* L3v.

»rozkosz dusze, duszna« [szyk 3:2] (5): Ná iedno dułzá wíedzye/ á ciáło ná drugie/ A závždy to rołterki miedzy nimi długe. (marg) Rołkofł dułze. (–) *RejWiz* 43v, 54, Cc5, Dd2; Pan Kryłthus [...] ielłł w łudzyoch wíernych żywym vmoczníením/ ożywiáiącz y łpráwuíącz czł[ow]ieká/ kthora mocz nie tylko myłłením nieiákim poymowaná bywa/ ále bywa pocżutha z niewymowną pociechą

á rofkoľzã duľznã y cieľeľnã/ thák iz y w roľprãwiew y w poľtãpkoch ludzi wiernych zãtãic ľie nie mo¿e. *RejPosWstaw* [1102].

»krotka (a. krociuchna, a. krotko trwajãca) rozkosz« [szyk 9:1] (10): *RejRozpr* K2v; Bo ty małe krotofile a krotkie rofkoľzy Zaden ľie z nas nie obaczy gdy to czas roľpľoľzy *RejJóz* F4; *RejKup* Dv; *LubPs* ee6; [¿li ludzie] idã do zginienia ľwego/ nic nie dbãiac o ľwiãtã łãłkã twoiã: iedno áby tu poki poty zãzywãli tych mãrnych á niki¿emnych y bãrzo krotko trwãiacych rofkoľzy á mãrności obľudnego ľwiãtã tego. *RejPos* [278], 138v, 262v, 264; *PaprPan* Dd2; Iãko tedy złe vczyunki y rofkoľzy krotkie y doczeľne nigdy nie ľã rowne ku oney wieczney mẽce piekielney/ á przeciã piekľo zãľuguiã *WujNT* 551.

»luba rozkosz« (1): Tu siedzi/ zľotem/ czeľć koronowãna: Tu lekkim piõrem ľlawã przyodziana: [...] Tu luba rofkoľz/ y zbytek wyrzutny *KochFrag* 14.

»marna, mizerna, nãdzna rozkosz« [szyk 16:5] (19:1:1): A tãk mãrne rofkoľzy ľwiãtã omyľnego/ Tyć przyľmãki miewãia v ľtanu kã¿dego. *RejWiz* 48v, 32; *RejAp* 199v; dobrym á cnotliwym Krzeľciãnom [...] [przynale¿y] nie przekľãdãc ľobie tu wiãcey tey nãdzney rofkoľzy á doczeľnego bogãctwã ľwiãtã tego *RejPos* 23; O nãdzne wľodãrľtwã á mizerna rofkoľzy. A co ielczce kthemu/ ľtrãcić Pãnã ľwego *RejPos* 317, 67, 159v, 162v, 165, 180 (11); [rodzice] woľã ie [dziatki] ćwiczyć/ áľbo w rzemioľłach/ áľbo w zbytkoch/ áľbo w rofkoľzy mãrney á obzãrľtwie *RejPosWstaw* [412]; [ľw. Wojciech] gdy z pracey ľzkolney wyprzãgľ/ á pro¿nowãnia ľobie dopuľciľ/ [...] rofkoľzy marney koľztowãc: z rowienniki bieľiad v¿yiwãc: [...] poczãľ. *Skar¿yw* 352, 192, 308; *ArtKanc* K20; *SkarKaz* 7a; *KlonWor* 55.

[»rozkosz miľosna«: Rofkoľz miľoľnã [wyd. 1579 zmienia: Kochãnie] zowiemy/ gdy ćzľowiek vmyľľnie chce ľie myľľã bãwić/ y rofkoľzy v¿yiwãc o ćzym zľym myľľãc *LGranWarszPrzew* 1570/71.]

»nieprzystojna rozkosz« [szyk 2:1] (3): *KochZg* A3; ábowiem ludzie w dobrym bycie [...] ľtawãia ľie nieľprãwiedliwemi/ niepowćieglwemi/ y vľthãwicznemi w dziwnych/ á nieprzyľtoinych rofkoľzach. *GõrnDworz* Hh3; *ModrzBaz* 12.

»nierzãdna rozkosz« (2): a ľã ľłowa S. Avgvľtyna/ ktory tak mowi/ powćieããc ľie od zľoľci/ y nie rzãdnych rofkoľzy/ tego ľwiãta to ielť poľt wielky *SeklKat* Fv; *KwiatKsiã¿* D.

»niewymowna rozkosz« (1): [ľw. Anzeľm bãdãc chorym, usľyľszãł gľoľ] á chceľ wiedzieć co to ielť zakonnikiem być? Y prowadziľ go do piãknych pãľacow zľotyach/ y ogrodow niewymowney rofkoľzy peľnych. *Skar¿yw* 334.»rozkosz omyľna« (3): *RejWiz* 48v marg, Cc8; Day mi doczeľkãc wieku ľpokoynego. Tãm duľzã wzgãrdzi (ãcz iey dziľ nale¿y) Rofkoľz omyľnã: á do ćiebie zã tym Steľkni ľię *GrabowSet* D.

»prawdziwa rozkosz« (2): Prawdziwa rofkoľz ielťh zãwdy dobra/ á prawdziwy bol/ ielťh zãwdy zľy *GõrnDworz* Ff3v, Ff4.

»rozkosz nad rozkoszami« (1): Ale gdy ľie kto piãknie/ ľam rozmierzyć vmie/ A co cnozie przyľtoi/ wľzyľtkiemu rozumie. W boiã¿ni s ľãłkã Pãñľkã/ tãk tego v¿ywa/ Ten rofkoľz nãd wľzyľtkiemu/ rofkoľzãmi miewa. *RejZwierz* 135.

»rozkoszne rozkoszy« (2): A co¿ ielť nã tym/ iz komu s prze¿rzenia iego ľwiãtego zeydzye wdzyãczny maľ¿onek [...] gdy¿ tho pewnie wie/ iz on pirwľzy pollubiony maľ¿onek iego [tj. *Chrystus*]

żyw ieft/ á z wielkimi pilnościami/ á z wielkimi opátrnościami á rołkołźnemi rołkołźami/ zówždy ieft gotow ná wípomożenie y ná opátrność káždego połlubionego łobie. *RejPos* 355, 126v.

»sprosna rozkosz« (3): Sprołna rołkołź/ zówyka w łobie plugówé námiwienia niegodne zbytki/ ktemu teź vmyłły w pokułach ku złemu fłłonne *RejPosWstaw* [1102], [1102] *marg*; Iempłar [...] niehámołnemi Nápełniona łprołnemi łwiátá rołkołźami/ [...] Zdrády/ obłudy/ fałłzu/ pychy wyraz żywy *GosłCast* 11.

[»rozkosz szkodliwa«: Macie tu historyją o przodków swych szyku, Którzy póki rozkoszy szkodliwych nie znali, Zawždy Rzymian z wielkimi wojski przemagali. *StryjPoczqt* 54.]

»rozkosz (wszystkiego) łwiata (tego), łwiecka« [*szyk* 85:13] (78:20): *OpecŻyw* 162; *BielŻywGlab nlb* 13; *SeklWyzn* Fv; Y o Kupczum yakyems łlyłłá Iż mu był Bog łłozicz kazał Czas zonych łwieczkych rołkołły *RejKup* x7, t8v; *MurzNT* 43v [2 r.], 48v; *BielKom nlb* 3, 6; *LubPs* Rv *marg*, bb4 *marg*, ee6 *marg*; Vkáłz mi prołę cie? gdzie może być wiewłzy dołtátek włzyłtkiego? wiewłza rołkołź łwiátá tego? Wiewłze kochánie ciáłá łwego? iáko ieft w Kláłłtorzech? *KrowObr* 140, 28v, 66v, 78, 241; [*Epikur*] iedno w rołkołźach łwiátá tego pokłádał włzytko dobre człowicze *RejWiz* A5v; Nadobnie Horácius rołkołź łwiátá tego Wypisáł/ á napirwey záczył iá od tego/ Gdy kto rownego dobrá łzczęłciem przypáđłego/ Vżywa s pocźciwołciá wedle łtanu łwego. *RejWiz* 55v, 2v, 48v, 107; *BibRadz* Ps 144 *arg*, II 141a *marg*; *KochSat* B3v; Irretire adolescentulum illecebris corruptelarum, Zówięźbić młodziencá ná omyłnych rołkołźach łwiata tego. *Mqcz* 165b, 106c; *RejAp* 169v, 176v; *HistRzym* 65, 123; Vnołi nas nędzny łwiát/ rołkołzy iego zállepiły łercá náłze. *RejPos* 136v; žáadne wípomożenie nie może być tobie po łmierci twey vcźynione iefłize ták zeydziefł w tej márney rołkołzy á w tey márney obłędliwołci łwiátá tego *RejPos* 162v; Pánie [...] day áby nam obmierzły dla imieniá twego łwiętego ty márne rołkołzy łwiátá tego *RejPos* 165; [*bogacza*] ktory teź wiele rzádził á włádał rołkołźami y dołtoienłtwy łwiátá tego [...] nam iáko źwierciáđło w tey tu mierze wyltáwiono/ ku przelłtrzeżeniu náłżemu *RejPos* 316v, 6v, 7, 17 [2 r.], 19, 26 (35); *RejZwierc* 164v, 180, [193v]; *BielSpr* 3v; *WujJudConf* 144v; CI [*Kurzeńscy*] fie w rołkołźach łwieckich namniey nie kocháią/ Ale łobie nád włzytko wiewcy przekłádaią/ Bogá y iego łwięte ná włzem rołkazánie *PaprPan* F2; *KochPs* 71; Rozmiłuy fie czytánia pílmá S. á rołkołzy łwieckie porzuciłz. *SkarŻyw* 47; AVłtrebertá [...] z młodołci łwiátem y iego rołkołźami márnymi gárdzić/ á Duchá łwiętego nápełnioná/ Páná Bogá y łłufzby iego prágnáć pocźęłá *SkarŻyw* 192, 20, 200, 270, 297, 308; *NiemObr* 114; *KochTr* 21; niewierni [...] dla márney rołkołzy łwieckiey/ nayduią wymowki łzkodne kłáłce Bołkiey. *ArtKanc* K20, K20v, R19, R19v, S7v; W rołkołźach łwiátá tego źle pokłádać wiele. *KochFrag* 51; *LatHar* 602; *KołakSzczęłł* A3; *WysKaz* 8; *SiebRozmyłł* D4; Poćiechy y rołkołzy łwiátá y ciáłá tego: bolełciá fie kończá/ y gorzkołci w łobie y vprzykrzenia máią. *SkarKaz* 637b, 43b; *GosłCast* 11. Cf »dla rozkoszy łwiata«, »ku rozkoszy łwiata«.

»ucieszna rozkosz« (2): ZAwitay trunku łwięty/ dawno požáđány [...] Ty Zołnierzá wypráwiłz/ bárzo wydworkego/ Philozophá w náukách/ nád łpodźiw łwornego. Ty wefela dołáiefł/ vciefłzney rołkołzy/ Krotochwile/ Muzyki/ z rozłicznemi głłofy. *PaxLiz* Dv, A2v.

»rozkosz wieczna« [*szyk* 1:1] (2): Przodkowie náłzy czo rozum miewáli/ Wieczná rołkołźá wdzięczny pokoy zwáli. *RejZwierc* 227v, 238v.

»ziemska rozkosz« [szyk 3:1] (4): *RejPs* 91v; dawno Pan y przez ine Proroki opowiedać raczy: Iż iefli będyecie posłuchawać mnie [...] rokofzy ziemskich vżywać będyecie *RejZwierc* 192; (*nagł*) Bogdan Książ Rożánki [...] (-) Mitridates [...] Rycerzá tego/ Zoftáwił nam potomkiem ná pohánca złego. Opuściwly doczelne te zyemskie rokofzy/ Od ktorych go y nędzá y głod nie odpłózy/ Stoi iáko męzny Lew *PaprPan* Cc2v; *WujNT* 860.

Szeregi: »bogactwo (a. bogactwa), (a, abo, ani, i) rozkosz(y); z rozkoszami bogactwa« [szyk 13:5] (17;1): Tu s placzem oglądáycie nędzni tego fwiata miłofnicy/ tzo fertza waffe kochácie w bogatztwie ij w rokofly/ iakotz wielki smutek ij zaloftz wafś ftworzyciel cirpi. *OpecŻyw* 102v, 15v, 16; *RejWiz* 62v; A iáko nas do nich [świat do klatek] dziwnie wabi [...] Wielzáiąc nam czaczká rozmáite/ Z rokofzami bogáctwá obfite Ktolemi nas ták pobłaznił márníe *RejAp* 199, 176v; zá námi vftáwiczníe miał ten prześládownik [tj. szatan] chodzić á wołác/ obiecuiąc nam dziwne bogáctwá/ dziwne rokofzy/ vfkázuiąc złościwe drogi/ iákobychmy ich doftawác mieli/ ábychmy iedno odftąpili od Pána fwoiego *RejPos* 72, 62v, 82v, 116, 292v; wzdyc Abráám/ wzdyc Iákob/ wzdyc Dawid/ Sálomon/ y infzy Pátriárchowie vzywáli bogáctwá fwiátá tego y rokofzy iego? *RejZwierc* [193v]; wziáwly onę żonę poćciwą od iey przyaciól/ z wielkim bogáctwem y zwielkíemi rokofzami do onego smętnego Tobiałzá y s fynem z wielką rádością przywiódł *RejZwierc* 199, 257, 257v; *HistHel* B; *SkarŻyw* 14; *WysKaz* 12; Pierwly wiátr [tj. niebezpieczeństwo] iefť Pożádlíwość/ to iefť/ chęc do rokofzy ábo do bogactw. *KlonFlis* A4v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 10~r.]

»ani rozkosz, ani chluba« (1): A w thym nie szukał/ áni rokofzy żadney/ áni fwey włáfney chluby/ ktorá fie przyrodzenie iego hydziło *GórnDworz* B7. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1~r.]

»rozkosz i cielesność« (2): [zli i niewierni posłańcy i kaznodzieje] ktorzy od kościoła posłáni/ ná rokofzy y cielesności fwiátá tego zábáwieni/ inną fobie náukę okrom kościoła wymyfláią *SkarŻyw* 270; *SkarKaz* 242a. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»cześć i rozkosz« (1): Bys téż áże do dzifieflyfego dnia zawždy wetzciách ij w rokoflách mieffkál/ tzożby bylo pożyteczno wlyftko tobie bys iuz natychmiáft vmrzétz miál. *OpecŻyw* [192]v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.]

»rozkoszy i delicyje« (1): Tym fpofohem znác dawáiąc/ że zá tym będzie wolna Rzeczpołpolita od Sedycyey/ gdy obyvátele wzgárdziwly rokofzy y delicye ná mále przefthawáią. *Phil* R4. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»dobra i rozkoszy« (1): Y dopieroz on lud rozrzewnił fie/ wfpomináiąc [...] iákie dobrá y rokofzy vtrácił *PowodPr* 75.»dostatek i rozkosz« [szyk 2:1] (3): *SkarŻyw* 21; *WujNT* 263; Nie dziwne nam páłace áni dwory/ áni złotá/ áni woyfká/ áni rokofzy y doftátki. To nam dziwno/ iż temu fynaczkowi niebo y gwiazdy fluzą *SkarKaz* 519b.[Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.]

»nie gamracyja ani rozkosz« (1): [*Likurgus*] Dzieci ktorym siedm lat minęły/ nie do miáftá ale ná wieś do roley dáwác kazał/ áby látha fwoie nie ná gámrácyey áni w rokofzy/ ále ná prace vftáwiczne wydawali *BielKron* 272v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»hojność a rozkosz« [szyk 1:1] (2): [człowiek zapomniawszy o Panu Bogu] vftáwiczníe á vftáwiczníe á nie fkromnie vżywał tych vbiorow fwoich/ tych hojności á tych rokofzy fwoich *RejPos* 162, 185v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz i (a, albo) kochanie« [szyk 4:2] (6): *OpecŻywPrzedm* C3; *RejPs* 91; W K M [...] będąc w wielkiej roskosz y a w wielkiem kochaniu/ w przyrodzonym Polskim Krolestwie swoim/ [...] [zachowałaś] w wielkiej poczciwości flawną powagę stanu swego Krolewskiego *RejJóz* A2; *LubPs* bb5; wzgardzony a marny szatan/ widząc onego człowieka/ onego nędznego Adama y z żoną towarzyszką swoią/ iż był w wielkim kochaniu a w wielkiej roskosz y Pánfkiy/ zażrał mu tego *RejPos* 101. Cf »na rozkosz a na kochanie«. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz, (a, albo, i) krotochwila; krotochwila z rozkoszą« [szyk 16:3] (18;1): *RejJóz* F4; *BielKom* nlb 3; Ledá nędzna niewiaśka káždego zbłaźniá/ Co wśytko krotochwilá z roskoszá spráwiá. *RejWiz* 28v, 27v, 66; *BielKron* 161; gdyż tu widamy [...] v bogaczow swiátá tego/ iákie oni sobie roskosz y a krotochwile stroiá w páłacach álbo w ofiádłóciach swoich. *RejAp* 176v; *RejPos* 180v; owocow náfuzyć/ rożyczek álbo inych ziołek náfmázyć/ wodeczek náplicić/ wśytko to roskosz a krotofilá *RejZwierc* 110v; A nie czytay sobie piśmá świętego iáko fábuł tylko dla roskosz y a dla krotofile swoiey/ ále sobie pilnie vważay a rozważay *RejZwierc* 206, 26v, 138, 164v, 256v, 260; ták káždemu ćwiczeniu/ kážda walká nie ieśt strážliwa przeciw káždemu nieprzyiácielowi/ iedno roskosz a ofsobna krotochwilá. *BielSpr* 2v; *ArtKanc* R19; *Calep* 300b. Cf »z rozkoszy a dla krotochwile«. [Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.]

»rozkosz i lubieźność« (1): (*nagł*) O wzgardzie roskosz y lubieźności. (–) MA też dobry obywatel *verissimae gloriae studio voluptates contemnere Phil* 13.

»rozkosz i (albo) lubość« (3): Zapráwdę łamo ono wefelé/ ktoré od łamego boga bywá bráno/ ktorému gdy przyrownáfi którą roskosz albo lubość/ łmutek ieśt *OpecŻyw* 187; [o *dwojakiej pożądlivości*] Bo iedná z nich tylko ná pożytek pátrza/ a druga ná roskosz y ná łprośne lubości. *KuczbKat* 345; *ReszList* 148.[Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.]

»majętności i rozkoszy« (2): *KrowObr* 241; z domem s twym/ y ze wśyftkiemi powinowáthem twemi/ thákte ze wśyftkiemi máiętnościámi y roskoszámi twemi maź być dan ná łrogie rozdrápánie. *RejZwierc* 259v.[Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz, myśl dobra« (1): stárzy oni ludzie nákládáli bárzo wiele/ áby łázienné álbo ciepliczne páłace/ były co na kósztownieyśzé/ a co nawefelśzé/ áby to roskosz y myśli dobréy/ a nie fráunku ani melánkolijéy fluzýło *Oczko* 18v.[Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz a nadzieja« (1): a iákoż thu nie flucháć tey łwytey rády a nápomínánie yego [*Boga*] gdyż pełná zewłząd roskosz y pocieśzliwey nádzyeie twey/ gdyż zewłząd pełná onych wdzyęcznych obietnic iego. *RejPos* 181v.

»obrada [= radość] i rozkosz« (1): ia on niepráwości y rozliczney złości pełny grzełznik [...] zá krotką/ nikczemną/ y plugáwą obráde y roskosz z grzechu/ Dyabłu się w niewołą podawłzy [...] *LatHar* 144.

»rozkosz i ochłoda« (1): In amici mutua benevolentia conquiescere W zobopolney miłóci przyacielskiej roskosz y ochłode mieć. *Mącz* 341d.[Ponadto w połączeniach szeregowych 7 r.]

»ozdoby i rozkoszy« (1): Iedni [...] zwierzchnie tylko rzeczy vpátruią/ [...] Ieść pić a roskoszowác po wśyftkie łwe látá Ozdoby y roskosz y mieć wśyftkiego swiátá. *KołakSzczęśł* A3.[Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz i (a) pieszczota« [szyk 4:1] (5): Gdzye w wielkoye rozkolły á pyeffczocyemyeffczánye chowáyą fyny íwe/ s ktorych zás wyelkich lekkosci yfromoty doftawáyą. *GliczKsiqz* E5v, E6; Sámi teź Turcy niektorych Chrześcijanów kocháną piefzczotę y rozkolzy [*mollitiem et delicias*] ták dobrze wiedzą/ íz [...] powiedáią że íę z wieprzámí karmnemi potykác máią. *ModrzBaz* 118; *SkarKaz* 517b; Bez prace/ bez fráfunku [*człowiek leniwy*] chce mieć wychowáníe. [...] Miła mu Epikurfka rozkolz y pieszczotá. *KlonWor* 33.

»pochłubki a rozkoszy« (1): To teź wiefz/ íz Pan obiecuie w pośrzedku tych pochłubek á rozkolzy twoich poftác po dużę twoię. *RejPos* 201.

»pociecha, (i, a) rozkosz« [szyk 5:3] (8): *RejKup* o4v; *RejAp* 41v, 88; kiedy człowiek ofobno íeft od tego kogo miłuíe/ wielką mu ciężkość á trapienie przynoší/ íáko záíę bythność niewymowioną pociechę/ y rozkolz. *GórnDworz* Mm3v; *RejZwierc* 32v; *RejPosWstaw* [1102]; *SkarKaz* 637b; Íam íeft człowiekiem tym, co naobficiey pociéch Y rozkolzy zázywam. *CiekPotr* 83.

»rozkosz a (i) pokoy« [szyk 3:2] (5): A kto gi [*sługę*] íefczće íobie/ pomyfli wyprawi Wielką rozkolz a pokoy íficie íobie íprawi *RejJóz* G3; *MurzHist* O2v; Káždy czás w rozkolzy á w pokoiu máły íie zda/ gdyż tám/ íáko pífmo powiáda/ tyfiác lat íáko dzień íeden *RejAp* 61v, 168; *RejZwierc* 132.[*Ponadto w połączeniach szeregowych 7~r.*]

»rozkosz(y) i (a, abo) pożytek (a. pożytki)« = *utilitas atque voluptas Miech* [szyk 5:3] (8): Przeto tu nauka będzie dawana Philofophíey, to íeft, mądrofci przyrodzoney ktora nad ínfze nauki rozkolz czyni nie małą y pożytek człowiekowi na íwíecie *GlabGad* A5; *MiechGlab* 20; *RejAp* 9; *RejPos* 276; *RejZwierc* Bv, 110v; Ale podobne rozkolzy/ ábo teź ínfze pożytki [*voluptates aut etiam aliae commoditates*] woyną bywáią nábywáne. *ModrzBaz* 107v; Y teraz gdzie náuk íiemálfz/ tám żadna ína rzecz w céníe nie íeft/ íedno pożytki/ á rozkolzy *GórnTroas* 4. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*]

»(nie) proznowanie (a. prozność), (i, a, ani) rozkosz« [szyk 5:2] (7): *SeklKat* Tv; dzyecyom po vlicach á rynku nye godziło íie przebyegác/ ále wodzono ye ná rolę/ áby pírwílych lat nye trawili w proznowányu a w yákyey rozkolły/ ále zaráz w prace íie wpráwuyác *GliczKsiqz* E5; *BielKron* 258; *BielSpr* b4v; *SkarŻyw* 552; [*król*] áby íię w mądrych y bogoboynych kochał y rády ích vzywał: pochlebftwá íię ítrzegł/ w proznowáníe íię y w rozkolzy nie wdawał *SkarKaz*)(2v; O Przyczynách wżego złego/ To íeft/ o Proznowáníu/ Rozkolzy/ y znich pochodzącym vboftwie. *KlonWor* 33. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*]

»rozkoszy i przysmaki« (1): Y rádniey íobie obierác vtrapienie z wiernymi Chriftufowymi: íiżli Sodomfkie rozkolzy/ y Egíptfkie przyfmáki/ w tym náwiedzíonym/ y pomiefzánym Bábilonie *NiemObr* 180.

»radość a (i) rozkosz« [szyk 2:1] (3): racz wyfluchawffy obrocic wradość a wrozkolz zálobliwe narzekanie náffe *RejPs* 43v; o rádości y rozkolzy Ierozolímfkiey *Leop Is* 66 arg; *RejPos* 139v.[*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»rozkosz i (albo) rozpustność (a. rozpusta)« = *cupiditas et voluptas Mqcz* (5): *Mqcz* 219c, 310d; *ModrzBaz* 12; ósm miefckich fynkow zlfedfzy íię/ zmowili íię ná to/ áby mięfopuftne dni węfpołek/ we wżelákíey rozkolzy y rófpufćíe/ w píćíu y íadle ítrawili *WerGość* 229; Oni poftem/

powściągliwością/ bezżeńftwem [...] do mądrości y táiemnic Bozkich przychodzili/ á tyś w rofkołzy y rospułtności ciáá y świátá wzroł. *SkarKaz* 43b.

»skarby i rozkoszy« (2): Pan Bog [...] dáleko wietfzjá rádością y wciechą wnętrzną náfyca y ochładza/ wybránych fwoich fercá/ á niżeli gdyby wżyfłkiego świátá fkárby y rofkołzy mieli. *WysKaz* 8; *SkarKaz* 550a. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»(nie) rozkosz, (ani) sława« (3): *RejWiz* 21; O iáko wielka wiárá y miłość Apóstołfka człeká tego. ták wiele opuścić Páńftwá/ rofkołzy/ ławy/ dla Bogá / á iác fię nędze y wzgárdy *SkarŻyw* 478, 308. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»słodkość, rozkosz« (1): rybá fię obráca zá ponętą wżędy. Ták ludzkie młode látá záfwe fię vnořá Zá słodkością niezczyrá/ zá márná rofkołzą. *KlonWor* 55.

»rozkosz i (a) swawola (a. swowoleństwo)« [szyk 2:2] (4): Tym fpořobem y dzyecyę nápiwłfy fię zmłodu fwey woley y rofkołfy/ we wřyfłtko fię złe vdáwác będye/ á wtym nye łatwie fię hánowác da. *GliczKsiąż* E4v; *RejAp* 152; Zda mi fię byř fię ná tho rozmyřlił zá tego márnego żywotá fwoiego iřciby miáło omierznác to fwowoleńftwo twoie y ty doczeřne rofkołzy twoie. *RejAp* 187; *SkarŻyw* 558. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»rozkosz i świat« (2): [rodzice dziecię] gdy yeřcze będye w pyeluchách/ vczyć máyá/ tego co by naleřáło ku náuce/ nye tego coby ku rofkołřám á fwyátu *GliczKsiąż* K; Dobrá biorá řli ludzie/ fráncá přuie ciáło/ Ktore fię zá rofkołzą y świátem vdáło. *KlonWor* 57.

»rozkosz i uciecha« [szyk 1:1] (2): *GórnDworz* Ff8v; Lecz ia niemogác wytrwác/ wolałám dobiežeć/ Do Práktykarzá prawdy/ iftney fię dowiedzieć. Tam vciechá ozdoba/ y niezliczna rofkołř/ Zdiełá mnie po wřzem čiele/ vřlyřzawřzy ten głos. *PaxLiz* C3v.

»(i) wczas (a. wczesność), (i, a) rozkosz« [szyk 4:3] (7): [*Mahomet mówił do swego rycerstwa o krześcijanach*] wřzak wiećie obyczáy thego ludu/ iř ieřt/ gnuřny/ mdły/ boiařliwy/ y ořpály/ proznuiący/ niezwyčáyny/ rofkołřom wčeřności przywykły/ bez poduřzek nieumieię řpác *BielKron* 255; *BielSpr* 39; Złotá y pieniędzy ták wiele niemiewáli/ iednák wřzyřłkich potrzeb nietylko do żywności/ ále y do wczáfu y rofkołřy dořtátek mieli. *WujJud* A3; *PaprPan* Ee3; *NiemObr* 180; W Polće, tá świéta ořobá [tj. *Zygmunt August*] wćzepiłá Rořkołř, wczás miły, potym z řobą wzięłá Wřzyřłtko do niebá *KlonKr* F2v; *PowodPr* 78. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*]

»wesele (a. wesołość), (a, i) rozkosz« [szyk 5:3] (8): *RejWiz* 18v; [*Maria Magdalena*] Daná byłá w małżeńfki řtan [...]. Ale rychłó z weřela á rofkołřy / tákież krotofilámi zwiedzyona/ [...] vcieklá od męžá *BielKron* 144v; *Mącz* 7d, 9d, 507b; *KuczbKat* 140; Ták wřzyřłki wymyřłone męki zá nic řobie mieli: iřz nie tyłó męžnie ále y zwefełem á rofkołřą ná nię řzli. *SkarŻyw* 130.Cf »z wesełem i rozkoszą«. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.*]

»rozkosz, (albo) zabawa« [szyk 1:1] (2): *GórnDworz* H6v; Muzyká ma moc nád vmyřly ludzkiemi/ y między inřzym ćwiczeńiem któře dzieći miéwály/ kazano im y Muzykę vmieć/ ták wiele dla przyřtoynéy rofkołřy/ álbo zabáwy/ iáko řnadř więcýy dla pořtánowięcia dobrych obyczáiów. *KochWr* 38.

»rozkoszy i (a) zbytki« = *luxus ac epulae* *Modrz* [szyk 2:2] (4): *BibRadz* II 141a marg; *RejPos* 192v; *ModrzBaz* 117v; [*król Walezy*] wielkiem zbitkom y rofkołřám przyřtzeni/ owa nienapozitek

ale nawielka łzkoda rzetzi poľpolitei bel obran *PapriUp* D2.Cf [»prze zbytki i rozkoszy«]. [*Ponadto w poľczeniach szeregowych 3 r.*]

»rozkosz, (a) żądza (a. żadość)« [szyk 2:2] (4): *Mqcz* 192a; Ciąło fię chlubi młodością/ fwą krałą y też czyrłtwością/ mam długi czás ku łtárości/ chcę ielzcze światá vzyć/ w roľkoľzy żyć. *ArtKanc* S3v; *SkarKaz* 387b; *GosłCast* 11.

Wyrażenia przyimkowe: »dla rozkoszy« (8): *RejFóz* P6v; *BielKron* 82; Gdiż młodziencykowie naľzy [...] dla wielkiey roľkoľzy lenią fię vczyć *KwiatKsiąż* E4; poľtronnych krolełtw człowiek łwemi zábawiony/ niema prágnąć. [...] Zálię przeciwko temu ielł ich wiele/ [...] ktorzi nie dla wielkich łpraw/ ále dla roľkoľzy [*voluptatum ... causa*]/ á iákoby dla okázowania kroľowác chcą *ModrzBaz* 107.

~*W poľczeniach szeregowych* (3): [*kacerze*] niezgody łieią w Kołłciele międy ludem Bożym/ dla pożytku/ y dla roľkoľzy/ y dla chwały próznéy łwéy *OrzQuin* Aa3v; *RejPos* 43; Kryli fię wierni po gorach/ po iáľkiniách. ádrudzi przelłráłzeni przyzwálali [...] drudzi dla roľkoľzy/ vrzędow/ pánowania [...] niezbożnemv onemv Pánu pochlebowáli. *SkarŻyw* 299.

Wyrażenie: »dla rozkoszy łwiata« (1): Iáko łie k temu mieć mamy/ áby nas Pan duchem łwyęty m rządzilł/ ábychmy łie nie zgorłzyli dla roľkoľzy łwiátá złęgo. *LubPs* ee3 marg.~

»z rozkoszy« (4): *RejZwierz* 141v; then zbrodzień nieborak/ chocia miał grzbieth bárzo zrániony/ włzákoż przedłię pomáluczku łzedł/ nie ináčzey/ iedno iáko kiedy owo kto/ przechadza łie z roľkoľzy *GórnDworz* P2; *CzechRozm* 223v.

~*Szereg*: »z rozkoszy a dla krotochwile« (1): Ten nieborak z roľkoľzy á dla krotochwile/ Iechał łobie pomálu by mu czás łzedł mile. *RejWiz* 126.~

»k(u) rozkoszy« (23): RVłzanie twe á przechadzanie: niechay będzie ku roľkoľzy/ vłtawnie łie przechadzay [...] po łefiach/ po gorach/ po polu *FalZioł* V 65; Pirwłzi [...] trunek ielł ku potrzebie, wtory ku lekarłtwu, trzeci ku roľkoľzy *GlabGad* Gv; *GliczKsiąż* E8v, Fv, H; *LubPs* M3; włzytki łmyłły náłze przyrodzone/ Ku roľkoľzam naywięcey ná włzem łą łtworzone. Abowiem kiedy oko co pięknego widzi/ Kocha łie/ á ná łzpetne pogładáiąc łzydzi. *RejWiz* 21, 114v; [*Krzysztof Kolumb*] prołł Krolá Pána łwego áby mu w thym pomocen był/ co przed łie wziłł/ w dáłkie Kráiny ná morze záiechác/ á zwiedzić y oględác mieyłcá nieznaio me/ i ku łławie y pożytku pánu łwemu co ofobliwego przywiełł/ áłbo y oznaymić/ co by było ku ofobney roľkoľzy iemu y włzemu łwiatu zá wdzięczną nowinę. *BielKron* 440v; *KochCn* B3v.

~*ku rozkoszy czyjej* [= *kto ma*] [*w tym: pron poss* (9), *ai* (1)] (10): *RejPs* 117v; *RejWiz* 148v; Bo iuż to poliędzie częgoby iedno łobye ktho ku káżdey łwey roľkoľzy y pożádác y powinłzowác chciał *RejAp* 178; [*Pan lud wierny*] iáko wdzięczną winnicę ku roľkoľzam łwoim/ vłzczepić á rozmnożyć raczył *RejPos* 58v, 52, 52v marg, 195v, 216v. Nákoniecz iey [*ludzie żywnołci*] y na powietrzu łzukáią/ dziwnemi kłtałty ptałi łápáiąc á łtrzeláiąc ku roľkoľzy łwoiey. *RejZwierc* 156. Cf »ku rozkoszy ludzkiej«.

W poľczeniu szeregowym (1): to włzyłtko co łwiat má abo łię na niem toczy ielł człowiekowi abo ku rozlicznęm pożytkum abo ku łci/ abo ku roľkoľzy *MurzNT* 103v.

W przeciwłstawieniu: »ku potrzebie ... ku rozkoszy« (1): y z ich potu budowáli kroľowie pałace y zamki. nie ku potrzebie ále ku zchwale y roľkoľzy y podziwieniu łwiátá włzyłtkiego *SkarŻyw* 477.

Wyrażenia: »ku rozkoszy ludzkiej« (1): [Pan] ku rozkoszy ludzkiej uczynił ośobliwe światłości flońce áby dzień ludziem obiafniało á miefiąc zgwiazdami / áby wćiemney nocy fwiecił *RejPs* 203.

»ku rozkoszy świata« (1): [Bóg] zówżdy gi [stan małżeński] íprawować á podpomagác raczył: á zwłażczá który fie ni nacż infzego nie ściąga/ iedno ku czći á ku chwale iego. Bo gdzyeby fie też ściągał ku iákíey rozkoszy fwiátá tego/ á ináčzey fie złączał niżli z boiáżnią á s fwięthą wolą iego/ iuż mnieyfzą pieczę chce mieć o nim *RejPos* 42v.~

»na rozkosz« (2): Luciferá też záfię był przed tym ítworzył ná wyfokołciach niebiełkich/ tákież ná rozkoszy á ná wdzięczną fłużbę łobie *RejPos* 100v.

~*Szereg:* »na rozkosz a na kochanie« (1): A zá tę niewinność żywotá fwego [człowiek] był ná to zgotowan/ iż y w tym był przypodobien ku Pánu fwemu/ iż nigdy vmrzeć nie miał/ á był nieśmiertelnym/ thák go był iedno Pan łobie ítworzył ná rozkosz á ná kochanie fwoie. *RejPos* 100v.~

»prze rozkosz« (1): A nigdy w lepzy frymárk nie tráfiłz/ Gdy čás márny prze rozkoszy [lege: rozkoszy] ítráciłz *RejPos* Bv.

~[*Szereg:* »prze zbytki i rozkoszy«: Mamy przykład ná wielu fławnych Miełciech/ y KRolełtwach/ y Pánítwách: ktore prze zbytki y rozkoszy zginęły/ y ípádły z wyfokołci dołthoieńłtwá fwego. *LGranWarszPrzew* 1579/81v.]~

»w rozkoszy« (9): A mam też tu fáfíady nie dáleko fiebye/ Miełzkam z nimi w rozkoszy/ iedno lepzey w niebye. *RejWiz* 66, 115v; Połpołu y mądrość przy mnie zoftáá/ y wżytkich rzeczy ktorych żádály oczy moje nie bronilem im/ ánim fercu zábraniał co fie mu podobáło w rozkoszy wżelkíey *BielKron* 79v. Cf »chować w rozkoszy«.

»z rozkoszą« = *um voluptate Mącz; cum laetitia PolAnt* (15): Y obráł łobie [Bóg] ośobliwy kwiát ípokolenia iákobowego y poftáwił gi ná dziedzictwo náłfe á potym wftápił ná niebo zwielką rozkoszą y zroz máytem trábieniem. *RejPs* 70v; WSzytek národ ná ziemi miełzkáiący dáwáy chwałę pánu fwemu á [...] zrozkofłá wyfláwiay fwięte imię iego. *RejPs* 146; *RejWiz* 21 [2 r.], 29v, 179; Abowiem nowy przyaciéł iełt iáko nowe wino/ á to ktore fię podłtarzeie/ potym ie bęđżieł pił z rozkoszą. *BibRadz Eccli* 9/13; *Mącz* 507b; *GórnDworz* K2v; *RejZwierc* 107v, 227; *BudBib Eccli* 9/13; W síéroctwie pełnym mocno trway w tym ítanie/ A pułczay ten świat y z rozkoszą tanie. *PudłFr* 47; A nácięży pierwzy kroć we krwi go [tj. miecz] omoczyć/ Z bezrozumną rozkoszą iuż iá bęđżie toczyć. *GórnTroas* 24.

~*Szereg:* »z weselem i rozkoszą« (1): *SkarKaz* 208b cf *W przen.*~

Personifikacja (19): Bo tu iełt nie dáleko z bárzo dziwną głową/ Náwżem zacna krolowa/ Rozkoszą iá zowá. A tám fie około niey wżyłcy zgromádzili/ Co wżytko opułćili by fwiátá záżyli. *RejWiz* 22v; Bo nie wiefz/ páni Rozkofłz/ co zá dziwy płodzi/ A iáko tu nęđzny świat fwemi fołzki zwodzi. *RejWiz* 33v; Radby mowił nie ma fkim/ lecz wżdy iuż nádzyeie Lepłzey/ niż mu tułzyli oni dobrodzyeie/ Epikurus z Rozkofłz/ á w fwoim nierządzye Zoftáwili go byli ná wżem w wielkim błęđzye. *RejWiz* 46, A6, 25v marg, 26 marg, 26v marg, 28v marg [3 r.] (18); Fortél woźnicá/ chytrość y drapiełtwo konie [...] idzie wżeteczność y zdrádá Przy woźie/ y obłudnych rozkoszy grómádá. *KochMRot* Cv.

Iron. (6): *RejWiz* 12; *RejAp* 187; bo wżędy wzory po nim [opiłym człowieku] kędy fie piwo láło/ káchel gliná zálepiony/ ná ławieby mogł rzepy náfiác/ połciel brudna/ izbá žimna á nie vmieciona/

iałtrząb ściány popryłkał/ owa aż sie więc niechce z onych rokofszy od takiego páná. *RejZwierc* 61v
[idem] *WerGość* 236.

Zwroty: »być w rozkoszach« (1): Pátrw w iakiey fą rokofszy pracowni oracze/ Oni sieią pńzenicę á moy [tj. oddany świeckim sprawom] ie kołacze. *BielKom* D6.

»rozkosz mieć« (1): Tu s placzem oglądáycie nędzni tego fwiata milofnicy/ [...] iakotz wielki fmutek ij zalofzt wals fтворzyciel cirpi. Patrzcie tu ludzie rokofśni/ iakątz rokofś miał na tym fwiecie krol niebiefki. *OpecŻyw* 102v.

W przén (33) : GDyżeś sie ty ftał iedynem zbawieniem náffem y obroncą náffem [...] wielkiey rokofsy ftego vzywaią duffe náffe *RejPs* 52v; im dáley tym bárziesy fwyát sie w rokofsz/ y wte máterie/ ktore ku rokofsy drogę fcyelą zámnażał *GliczKsiąż* H2v; fławá rzecz fákoma/ á w rokofszach mdleie *RejZwierc* 11; Bo w rokofszy á w fzczęfciu famy fkaçą nogi *RejZwierc* 40; Bo choćbyś z rokofszami/ ciálu fwiát záfupił/ Nicci potym/ byś dużę/ z ie y rokofszy złupił. *RejZwierc* 135v; imitatrix boni voluptas, Cnotę rokofsz náfliáduye. *Mącz* 166a; Satellites voluptatum virtutes, Cnoty fą yákoby drábánci rokofszy. *Mącz* 369b; vfzy/ kthore przywykły melodye z wiefćzą rokofszą przymuią/ y subthlyniey rozeznác ią mogą/ niż drugiego/ ktory sie w muzice nie ćwiczył: v ktorego dzwięk/ ták iáko przydzie/ thák odeydzie bez fínu. *GórnDworz* K2v; A iákoż sie tedy nie ćinąc [...] do tey fwiętey łodki iego [...] á nie ináčzey iákobyś wfzedł miedzy iákie pyękne kwiecie/ áno co dáley thym cye pięknieyfe wonności á rokofszy záfatáią od niego. *RejPos* 176; *RejZwierc* [213]; *BudBib Os* 9/13; V infzych/ oczy/ z fłońcá rokofsz znáią/ Lecz w moim fercu/ dzień/ trwogi fzykuie. *GrabowSet* H, R; Siłę/ y gładkość/ látá precz odnofzą: A záłość tudziefz w tropy zá rokofszą. *KochFrag* 30; *LatHar* 595; Kto rad widzi fwoie zdrowe ciálu/ y rad w nim miefzka choć w takim nędznym y zgniłym: ftaray fie/ ábyś ná wieki ták zdrowe miał/ y ná wieki w nim z wefelem mogł y rokofszą miefzkác. *SkarKaz* 208b; A ia iákobych nie fłyżał/ w grobie fie tym fmródlwym/ w tym ciémnym tárásie/ złych żądz y rokofszy moich/ y w tey śmierci duże moiey kocham. *SkarKaz* 387b; kto nie teskni do miáfća onego [*Babilonu*] [...] do ziemie oney gdzie płynie miod y mleko/ y rzekámi fie wfzytkie rokofszy y fkarby wylewáią? *SkarKaz* 550a.

Zwroty: »nasycić rozkoszą« (1): A obiecuie cie podnieść nád wfzytki wyfokości gor fwiátá tego/ á náfyćić cie rokofszą y dzyedichwem przebránych v niego przodkow twoich. *RejPos* 226v.

»pływać (a. opływać) w rozkoszy; rozkoszami opływać; rozkosz płynie« [*szyk zmienny*] (11;1;2): Wefelcie sie z Ieruzálem [...] ráduycie sie fnią z rádością wfyficy ktorzy płaczećie nád nią/ ábyście záfali y nápełnili sie od pierfi poćiefienia iego: żebyście doili/ y rokofśami opływáli [*deliciis affluatis*] od wfifelákiey flawy iego. *Leop Is* 66/11; *RejZwierc* 38v; pánowie [...] vpiwfzy sie oną fwowolną fwobodą [...] záfwróciwfzy fobie mozg doftátkiem: płwáiąc/ y ledwo nie topiác sie w rokofszach/ [...] wchodzą w dziwną dumę/ á w dzierzenie o fobie *GórnDworz* Ee4v; Amán Hetman krolá Afwerufá [...] iáko paw pływał w rokofszach fwiátá tego/ á w fálce krolá onego. *RejPos* 127; Czwarte/ obaczáymy/ w iákiey rokofszy á w iákiey nádziei thu vftáwicznie pływa mył y dużá wiernego Krześciáńfkiego człowieká. *RejPos* 128v, 84v, 128, 244; *HistLan* D3v; Piżmem y mirrhą pachną drogotkáné Twé fzáty w fkrzyniách Słoniowych chowáné: Zewfządci rokofsz płynie *KochPs* 67; *SkarŻyw* 573; Stámtąd [tj. ze fwiata] flába rokofsz płynie/ A poćiechá záfraz zginie: Iuz tám nie máfz nic pewného/ Oprócz

piekła przekłętého. *KochMRot* A4; *ActReg* 162; Pokoy [...] wkoło niech buia/ W rofkołzy opływáiąc/
Gáie/ págorki/ rzeki okrywáiąc/ W bełpieczeńftwie tákowym/ By/ bez broniey wšelákiey/ Káždy
wolno łzedł *GrabowSet* T3v.

Przen (17) : *GliczKsiąż* E8v; *GrabowSet* Lv; IA Cnotá [...] Piełzczót żadnych nie vmiem; z rofkołzą
przymierza N[ie]bierzę/ y gđziem ia ieft gránic nierozłzerza/ Lotroftwo *RybGęśli* C2v; lecz tá rofkołz/
á chytra/ co łpráwiałá? Oto iárzmo ciężkié/ złé/ ná włzytkié włóziłá. *GosłCast* 45.

rozkosz czyja [*pron poss*] (4): Swiat mowi [...] Komu ia chcę bez prace dam łwoie rofkołzy/ Kto
ná moy čás nie tráfi próżno łie kokołzy *BielKom* D5, B5v; *RejZwierc* 136v; *WisznTr* 23.

cum inf (1): O mądrołci twa rofkołz z ćwicżonym łie báwić *WisznTr* 23.

W przeciwstawieniu: »rozkosz ... žal« (1): [*do zazdrołci*] Mátko niecheći/ zarázo vbogiey Miłółci:
z łzkod rofkołz/ žal z łzczęłcia czuiełz *GrabowSet* E2v.

Zwrot: »rozkosz mieć« (1): Tákież ręce y nogi iáką rofkołz máią/ Kiedy łie więc wdzyćżnego
częgo dotykáią. *RejWiz* 21.

Wyrażenie przyimkowe: »z rozkoszą« (1): Vftá y nos gdy do nich przydzye co wonnego/ Iuż z
niemáłą rofkołzą vżywáią tego. *RejWiz* 21.

a) Osoba ukochana, ulubieniec (6) : botz on [*Jezus*] ieft żywot moy/ vciecha moia/ rofkołs dułfe
moie *OpecŻyw* 159v; *Mulsa mea amantis et blandientis affectus*, Móya [!] rofkołzy/ moyá piełzczko
Mącz 235a, 500d.

W połączeniu szeregowym (1): Bos ty [*dzieciátko boże*] ieft moia rofkołs/ ij łerdecżná łlodkołtz/
tys ieft moie kochanié/ dułłné ołwiéćenie. *OpecŻyw* 20.

Wyrażenia: »rozkosz ludzka« (1): [*Tytus*] pánował ná Cełárłtwie Rzymłkim [...] łat II/ miełięcy II/
dni XX/ zwáli go rofkołz ludzka/ ábowiem był krotofilny/ łzczodry/ łtołłciwy/ báćżny/ vrodziwy/
łwiebodny *BielKron* 147v.

peryfr. »Febusowa rozkosz« = *wielki poeta* (1): KOCHANOVVSKI iedyny/ nieprzebráne morze
łłow y rzecży ołobnych/ Polłki łtefychorze. Phoebułowá rofkołzy/ łiołtr wielovmiętnych Kochánku
KlonŻal B.

α. W sferze seksualnej (18) : A iełli [*kto*] żony cudzey żáda/ tedy nie ná pożytek pátrzy/ ále
chućią ku złey rofkołzy páła. *KuczbKat* 345; [*synowica św. Abramiusza*] z onym przekłętym człękiem
czyłtołć łwoie łtráćilá/ [...] Częgo wnetże ćięłżko żáłuiąc/ łamá ná łię gorzko nárzekáłá/ mowiąc:
[...] włzytkę przelżłá moie prace zá máłuczżką rofkołz vtráćilám *SkarŻyw* [237], 363.

rozkosz częgo (1): Tu z tego miełcá [*Lev* 15/2] rozumieć mamy o káżdym mężu ktory poddan
ieft rofkołzam/ á pożądlwołłciam ćiałá łwego/ ktori y łam y ze włzythkiemi łpráwámi łwemi ieft
nieczyłty. *BibRadz* I 66a *marg.*

Zwroty: »rozkosz [z kim] spłodzić« = *odbyć stosunek seksualny* (1): Tedy z wielkim gniewem
pytáiąc o onę Antoninę [...] mowił: nic nie wátpię zły człęće/ y zdrycy moy/ iżeł rofkołz zniá
zpłodził y zmowił łię zniá/ áby twoią żoną byłá. *SkarŻyw* 444.

»rozkoszy używáć (a. zażyć)« [*szyk zmienny*] (4): [*Sara mówi*:] Teraz gdym łię iuż z łtárzálá Pan
też moy ieft łtáry/ y dopierkołzbym rofkołzy vżywáć miáłá [*voluptati operam dabo*]? *BibRadz* *Gen*

18/12; *Mącz* 219c, 507b; Bo ácz s przodku rofkofzy nieco z nim záżyłá/ Ale w rychle kłopotem [!] tego nádtáwiłá. *PudłDydo* A3.

Wyrażenia: »rozkosz cielesna« (4): *SkarŻyw* [237]; Ci też porubftwá y cudzołftwá iáko dobrego wżytkim pozwaláli/ wżytko fzczeńście ludzkie w rofkofzy cíielefney pokládáiąc *WujNT* 845; Bo w nieczyłtości y rofkofzách cíielefnych nikt mądrym być nie może. Co y Pogánie pífáli: iż rofkofz cíielefna wżytki zmyłły wnątrzne do siebie ciągnie *SkarKazSej* 661a.

»żeńska rozkosz« (1): nie ma być godnym ná Dyakońftwo/ Kápłáńftwo/ y Biskupftwo poczytány/ ktory fię od żeńfkiey rofkofzy pohámowác nie może. *SkarŻyw* 320.

Szeregi: »rozkosz i kochanie« (1): Iáko [...] gdy kto w bezzeńftwie zoftáie/ gdy wolne rzeczy íam łobie zákázuie/ gdy łobie tę rofkofz y kochánie odbiera/ ktoregoby bez grzechu záżyć mógł. *SkarKaz* 120b.

»namiętności a rozkosz« (1): prózne namiętności w łercu á łechcącą rofkofz w cíiele vmorziwży: im dáley tym więcey w łobie wiárę y boiazń Bożą rozłzerzał [!] *SkarŻyw* 317.

»nieczystość i rozkosz (cielesna)« (2): Prózno kto ma łobie o mądrość tużyc/ ktory fię P. Bogá nie boi/ á w grzechách leży: á zwłázczá w nieczyłtości y rofkofzy. *SkarKazSej* 661a, 661a.

»rozkosze a pożądlivości« (1): *BibRadz* I 66a *marg of rozkosz czego*.

»rozkosz albo rozpustność« (1): Multi foelicitatem metiuntur voluptate, Wiele ich fzczeńśliwość roskofzá álbo rołpułtnoścíá mierzá/ To yeft Zá nawiętłzá fzczeńśliwość pokládáyá/ Roskofzy wżywác. *Mącz* 219c.

Wyrażenie przyimkowe: »dla rozkoszy« (2): Ty wiełz iż nie dla rofkofzy biorę żonę/ ále dla chuci ku potomftwu *SkarKaz* 421b.

~*Wyrażenie*: »dla máłej rozkoszy« (1): Ízánuymy cíiałá/ ktore máią iáfnác iáko słońce: á dla máłey rofkofzy/ tákiego y ták wielkiego/ cíiałá nie máżmy/ bo krotki grzech/ ále długa zań y wieczna íromotá. *SkarŻyw* 279.~

β. *To, co czeka człowieka zbawionego: szczęście wieczne, polegające na przebywaniu z Bogiem i świętymi w niebie; niebo* (285) : pan bog [...] anyoly ktorzy uznały íthworzyczyela íwego dayacz mu czefzcz y chwałá yako bogu, ty poftauyl w korzech rofkofzy *PatKaz II* 23v, 23, 32v, 36; *PatKaz III* 128; IÁkofz cíę inaczei mamy rozumiec náłz miły panie iedno iześ ty íeft prawdziwa íciefzka ktora wiedzie na włlytki rofkofly człowíeka *RejPs* 113v, 53v, 125, 204v, Ff6v; po czefney ímiercy mamy mieć wieczny żywoth/ y wieczne radołcy y wefele/ ktorego a ny [!] oko może cíielefne oględac/ ány vcho wyłluchać/ ány łercze może wymiłlic iakie pan Chriřtus íwym wierzącym rofkofzy nagotował *SeklKat* R3; *RejKup* ee3; A iż dułzá s tey pracy kiedy ítąd wynidzye/ Iż prófto zá drugiemí tám w rofkofzy idzye. *RejWiz* 21v, 105, 194 [2 r.]; *BielKron nlb* 5; *SarnUzn* B5; *RejAp* Cc4v, 86, 97v, 109, 168v (16); rofkofzy/ ktorá te ízczeńfliwe dułze máią/ co ku widzeniu oney [*najwyższej piękności*] do niebá przyłzły/ nikt wypowiedzieć nie vmie. *Górndworz* Mm5; pewnie znaydziefz drogę do onego krolełtwá twego/ tobie zdawná obiecánego/ á z dziwnemi rofkofzámi zgotowánego *RejPos* 69; on [*ubogi człowiek*] iuż ná wieczne czály zoftác ma ná takim mieyfcu/ kthorego rofkofzy żadny ięzyk wymowić áni żadne píłmo wypifác nie może. *RejPos* 162v; [*Chrystus*] wżyawłzy iá [*zagubioną owieczkę*] ná ony rámioná íwięte íwoie/ [...] przyłacza iá do oney ípołeczności wiernych á przebránych

fwoich/ á do oney wdzięczney owczarniey fwoiey. Ktorey rofkoſzy iuż nigdy żadnego końcá nie będzie. *RejPos* 168v; A nákoniec/ [*Pan*] dawſzy mu [*nędznemu człowiekowi*] zálnąć ná čás iáko iákim ímácznym ínem/ íam ízedł gothowác dziwnych á dziwnych rofkoſzy znowu iemu *RejPos* 222, 5v, 7, 128, 169, 186v (17); Rozwala go [*Babilon*] [...] vkrzyżowány Kryſtus Pan [...]. Szczęſliwy: kto to widząc zá czáfu pogody Wynoſi ſię s tych puſtek/ vchodząc przygody. Przenoſząc ſię w Kroleſtwo/ Kryſtá Páná ízliczne Gdzie íą oprocž wátpienia/ rofkoſzy rozliczne. *Grzegſm* Av; á nie dopuſciſz [*Panie*] miłoiſiernemu thwemu oględác nákázenia/ Oznaymięſ mi drogę żywotá/ á obfitoſć weſela ieſt z obliczem thwoim/ po práwicy thwey íą rofkoſzy áż ná wieki. *Grzegſm* 25; *RejZwierc* A3v, 1v, 4v, 126v; *RejPosWstaw* [1102]v; *SkarŻyw* 125, 487; Tu wczás obróć íwé myſli/ á choway íye ná té Nieodmienné/ Synu mój/ rofkoſzy bogáté. Doznałeſ co ſwiát vmié/ y iego kochánié: Lepiéy ná czym wáżnieyſzym záładż íwé ítáránié. *KochTr* 22, 26; *WisznTr* 16; Ci/ miedzy ludźmi/ gdy ná ſwiećie żyli/ Iák iuż ítráceni/ wízem wzgárdzeni byli/ Ty [*Panie*] ie przyiawſzy/ w rofkoſzyſ wprowadził *GrabowSet* T2; Ktory [*Pan*] od zmiennych/ miłoiſci fałſzywych/ Odwodząc/ wzywa do rofkoſz prawdziwych *GrabowSet* Xv, K2v; nie będzie żadney ſiły duſze twoiey/ ktoraby íwey poćiechy nie miálá: y żadney częſci ciálá twego/ ktoreyby rofkoſz vczćiwa/ á mieſcu onemu/ y niebieſkiey wiecznoſci ſłużáca/ nie vwefelálá *LatHar* 681, 599; *SkarKaz* 116b.

rozkosz czego (36): *BierRaj* 21; Abowiem to oſobnego íſzczęćia człek ktorego ty [*Panie*] iuż wezmieſ ná opiekę fwoię/ á íż íie doſtánié wroſkoſz przybytkow twoich *RejPs* 94; PSalm nieſpóru wtorkowego/ wktorem wyſpiewawa prorok rozmáyte rofkoſſy kroleſtwá niebieſkiego *RejPs* 190v, 39, 125, 125v, 159v, 213v (9); Bo ítánął [*Pan*] po práwey ręce mnye vbożuchnego/ By wyrwał duſę moię z rąk przeſláduyącego/ A w wiodł yą w wdzięczne rofkoſſy zbáwyenia wiecznego. *LubPs* Z2, Nv; Dokłádác ieſzcze Pan raczy y trzeciey obietnicze fwoiey: Íż wnidzye przeſtrono á beſpiecznie broną do miáltá íwiętego onego/ o ktoregochmy rofkoſzach dziwnych niedawno wiele ſłyſzeli. *RejAp* 193v, 185 [2 r.], 187v [2 r.], 188; A ták gdyżeſ iuż ſłyſzał co to zá wieczera/ y co to ieſt zá goſpodarz/ y iáki ieſt dom iego/ y iákie íą hoyne y obfite rofkoſzy á potráwy god tych íwiętych iego/ y tego domu dziwnego iego: ſłuchayże [...] *RejPos* 159; A tego kroleſtwá iego [*Pana*]/ á tey rofkoſzy iego/ żadnego czáfu áni dokończenie/ iuż nigdy być nie może. *RejPos* 344v, 162v, 168, 179v, 224v, 264 (13); *KuczbKat* 180; *RejZwierc* 162, 177v; Y my twéy wiecznéy dobroći vfamy/ Ze w twym koſćiele wrychle ítánąć mamy/ y żywiemy rofkoſzy piękneho Pálcu twego. *KochPs* 92. Cf »rozkosz żywota wiecznego«.

rozkosz czyja [= *kto ma*] [*w tym: pron poss* (28), *G sb i pron* (9), *ai* (7)] (44): *RejPs* 44, 125v, 143v; *LubPs* D2, G2v, Pv; A thu iuż nic trudnego/ nic ímętnego/ á nic teſkliwego nie będzie w oczekawániu tey obiecáney zapláty fwoiey/ á tych dziwnych rofkoſzy fwoich *RejAp* 195, 56, 97v, 124, 168, 180v, 186v; á nędzny człowiek/ ktoremu to było obiecáno/ íż miał przyſć w towarzýſtwo ich [*dworzan dworu niebieſkiego*]/ á w ony rofkoſzy ich/ áby íie byłá ieſzcze owízem wíęſza chwałá onemu Pánu niebyeſkiemu ich działá/ ktorego íie oni nigdj nápatrzyć áni mu íie nárádowác mogli *RejPos* 18v; ízeſcie wy íą wieczne kroleſtwo moie [...] A ia wam idę ípráwowác wſzytkich rofkoſzy wálznych. *RejPos* 131; [*Pan*] íam powiedác raczył/ íżby temu to człowiekowi nic po wſzytkim nie było/ by też y wſzytkiego íwiátá ofiádłoiſci ſobie pozýſkał/ ieſliby duſzę íwá poſłál ná zátroczenie/ á

oftradał onych rołkołszy fwoich/ ktorych mu obiecał s łobą wżywać ná wieki wieczne. *RejPos* 216v, 19, 27, 30v, 160v, 169 (20); *RejZwierc* 115v, 127, 175v; *KochPs* 51.

rozkosz czyja [= kto daje] [w tym: ai (4), G sb (3), pron poss (1)] (8): S łtrumyenyá rołkołszy twych włfytki ták nápoilz/ Bo łtudnice żywotá łam ty nam przyłtroilz *LubPs* I4v. Cf »rozkosz boska«.

W połączeniach szeregowych (20): *RejPs* 220v; A krotko mowiac takowe radołcy/ wełfela/ y rołkołzi/ niemoże luczki rozum ogarnąć iakie pan Bog zgotował wierzącym wżywocie wiecznym. *SeklKat* R4; *RejAp* 60v, 88v; A po łmierci fwoiey tám być gdzie on iełt/ á oglądác y połieść połpołu z nim thy hoyne á nieprzebráne tám bogáctwá y łkárby iego/ á nigdy nie wyłlawione ty dziwne á rozliczne rołkołszy iego. *RejPos* 292v; [opowiada Pan] káždemu wiernemu łwemu [...] z iákimi rołkołzám/ rádołciám/ błogołławieńłtwy/ tám oczekawa thákiego káždego wiernego łługi fwoiego. *RejPos* 344v, 159, 168, 175v, 263, 264 (12); *SkarKaz* 122b, 245a, 637b.

W przeciwstawieniach: »rozkosz ... męki wieczne (2), nędza (2), frasunek, pomsta, troska, więzienie« (8): To pienie wyłławia dobrodzieyłtwo á łpráwiedliwołć páńłká/ z ktorey dobrzy wżywáiá wielkich rołkołszy á zli pomłty y wielkicy niełłłki. *RejPs* 53; kto pilen woley iego/ łmierci nigdy nie ogláda ná wieki: gdyż temu będzie rozumiał/ [...] iż thá iego doczełna łmierć będzie mu łie zdála nie ináczey iedno iáko wdzięczny łen/ gdyż iá piłmo zowie iż iełt przeniełwienie z nędze do rołkołszy *RejPos* 84v, 110, 201; *Grzegłłm* A2; Tám trołki mieyłca niewdzięczne nie máia/ Ale rołkołszy wieczne przebywáiá *KochPs* 35; Y ty y pan twoy Dyabeł pod nogámilcie moimi: á zátym zwycięłłtwem ná rołkołszy wieczne tego/ ktory mię zleczył poydę: á ty z twoim Czártem ná wieczne więzienie y potępienie oddány będziełz. *SkarŻyw* 152; *SkarKaz* 7a.

W porównaniu (1): Nędzá náłzá przeleciála iáko łtrzała/ y ptak ná powietrzu/ łłádu iey żadnego y znáku nie máłz: á rołkołszy iáko morze nie przebráne trwáiá. *SkarKaz* 639b.

Fraza: »jaka to będzie rozkosz [cum inf]« (1): O iákaż tho będzie rołkołz łtác w tych okrutnych łtráchoch przy Pánu łwoim/ chodzić z nim po obłocech/ zákwithnąć iáko łłońce/ widzieć włzytki rádołci łwoie *RejPos* 7.

Zwroty: »być (a. przebywác) w rozkoszy (rozkoszach)« [szyk zmienny] (6): A tego miáłtá ktho chce dożrzeć álbo ie oglédác/ álbo w nim w rołkołzach przebywác/ mułi [...] wyłłępić z myłłami łwemi ná gorę/ opułciwłzy ty márne á łprołne niłłkołci łwiátá tego. *RejAp* 181v; Nie płácźze teź ná zezłóć onego powinowátego łwoiego/ [...] nie vmárł ále zálnął w łálce łwiętey iego [...] á iżeł łie tu náłłuchał w iákicy opiece á w iákicy rołkołszy iełt táki káždy wierny iego *RejPos* 356, 128 marg, 222v; Tákżeć y ci ktory tu w Pánu vmieráiá/ A Duchy łwe w moc Bogu/ wiernie oddawáiá. Tym porzátkiem [!] (nie inák) w tych rołkołzách będą/ Po łwoim zmartwychwłłtaniu/ gdy w niebie zásiędą *Grzegłłm* A2; *RejZwierc* 179v.

»rozkosz(y) używác (a. pożywác, a. zażywác)« [szyk zmienny] (32): *BierRaj* 21; Obezrzy przeto teź łyna twégo wcielonego/ ogládáy iłz iám to łpráwil [...] abys nad anioly włfytki powyłłona/ a kroluiátz pożywála połpołu łemną niebieskich rołkołszy ij wełela *OpecŻyw* 185v; uybrał myá bog włzechmocny matką łyna łwego [...] y tak myá choual wtayemnychach bołłwa łwego [...] y pozyualam othuyekow uyecznych rołkołszy bołłwa *PatKaz* II 36, 29v, 47; *RejPs* 53, 156v; A włzakoź nam iuź włzytko przepułcił łaskawie [...] Y vkazał káždemu rozliczne pozytki Ktorych tam

z nim vżywać mamy z rofkołzami *RejJóz* P4v, P8v; *KromRozm II* r4, o3v; *LubPs* D2, R5v; *RejAp* 60v, 168, 186v; A potym nas przyprowadzi do wiecznego kroleństwa fwoiego/ gdzye iuż z námi wiecznie rofkołzy fwoich vżywać będye *RejPos* 220v, 169, 207, 332v, 355; Ná świećie ćierpieć/ w niebie rofkołzy vżywać będziemy. *KuczKat* 390 *marg*; Ale mnie proftakowi pewnieby fie zdáło/ Iż fie temu ná gorze wżytko lepiej sftáło/ Bo tám závždy rofkołzy dziwnych vżywáią/ A ci záfie nadolni płáczácz nárzekáią. *RejZwierc* 270v, 127, 152v, 175v; A kiedy oštáteczny dzień przydzie zmartwychwftánia poſpolitego/ tedy znowu duſzę twoię złączy z tym ciáłem twoim ſmiertelnym/ y tákże thy ná cieie y ná duſzy twoiey/ wieczne wefele czuć/ y rofkołzy bez wżelákiego ſmutku vżywać będye. *KarnNap* E3; *KochPs* 92; [*na mękach św. Teofil widząc jabłka i róże rajskie*] to ieſt/ podobieńſtwo nieiakie/ y cień rofkołzy onych/ ktorych Święći vżywáią po ſmierći [...] ták bárzo wzruſzony był/ iſz mu żadne męki onego wefele y nádzieie po ſmierći wydrzeć niemogły *SkarŻyw* 127, 13; *NiemObr* 180; (*nagł*) Władyſław Herman (-) [...] Synowi ſwemu Rycerſkie zabawy Zlećiwſzy: Rzeczypoſpolitey ſpráwy Poſtánowiwſzy: z woley Bogá ſwego, Rozłączywſzy fie z nędzą ſwiátá tego. Roſkołz zázywa wiecznie trwálych w niebie *KlonKr* B3v.

Wyrażenia: »rozkosz boska, boſtwa, Jehowy« [*szyk 6:1*] (4:2:1): [*Matka Boska*] od vyekow wprzeſrzenyu (y ſerczu) troycze nayblogoſlawnyeyfzey przebywała rofkołzy boſthwa (z wyecznoſzczy) pozyvayácz *PatKaz II* 47, 24v, 28, 29v, 36; Iedney (rzeczy) żádałem v Jehowy/ tey ſzukáć będe/ ábych mieſzkał wdomu Iehowy po wżytkie dni żywotá mego/ ábych fie nápatrzył rofkołzy Iehowy [*pulchritudinem Domini*] *BudBib Ps* 26/4; Iuż nie będą więcey łącznieć/ goráć, prágnienia ćierpieć/ przyidá k ſtudnicom wod żywych/ á Boſkich rofkołzy pełnych. *ArtKanc* T19.

»rozkosz cieieſtna« [*szyk 1:1*] (2): [*błędzili ci*] ktorzy dżyerżeli/ iż ludzye dobrzy á bogu przyyemni/ po zmartwychwftányu w nyebye yedząc y piyąc cyeieſtnych rofkołſy vżywać będą *KromRozm II* o3v, r4.

»rozkosz niebieſka« [*szyk 5:4*] (9): *OpecŻyw* 185v; *RejAp* 185, 193v, Cc4v, Ff4v; *GrzegŚm* 41; á potym wezmę was do ſiebie z ciáłem y z duſzą/ ná niewidome ony niebieſkie rofkołzy *SkarŻyw* 260; *LatHar* 259; Bo ieſli ray grzechámi zámkniony ieſt/ dáleko więcey niebieſkie/ gdzie ná Páná Bogá pátrzą/ rofkołzy/ poty zámknione były/ poki ich Zbáwiciel náſz [...] nie otworzył *SkarKaz* 119b.

»nieskończone rozkoszy« (2): Apoſtoł dokláda widzenia ſwego o tych nieſkończonech rofkołzach wieku przyſzłego á kroleſtwá Páńſkiego. *RejAp* 187v; *RejPos* 223.

»niewymowne (a. niewymowione) rozkoszy« (4): bo dár boſkiego widzenia/ przychodzi z wiary/ ktorym darem obdarzon będzie rozum/ gdy boga pozná/ poznawſy ogladá wielkie a niewymowne rofkołſy. *OpecŻyw* 187; *RejAp* 189; *RejPos* 355; Kryſtus závſze iednę rzecz obiecował wiernym ſwym/ [...] to ieſt ono wefołe/ á chwálebne zmartwychwftánie/ y żywot on wieczny/ niewymownymi rofkołzami nápełniony *GrzegŚm* 39.

»okwita (a. obfite) rozkosz(y); rozkoszy okwitość« [*szyk 3:1*] (3:1): Widze Niebieſke radoſczy Wſſech rofkołſy okwitoſczy Sktorych rychło mam ſtraczon [*lege: strącon*] być *RejKup* cc7; *RejPos* 159; *BiałKat* 156; Iáko Pellikan oćiec dawſzy ſerce z ſiebie/ Odfzedł cię tu/ ſam przyiął być z przodkámi w Niebie. Z przodkámi á Kxiáżęty/ w ſzerokich Niebieſkich Kroleſtwach/ y rofkołzách okwitych Anielfkich. *KołakCath* C2.

»rajska rozkosz; raj rozkoszy« [szyk 10:2] (7;5): Ale dla tego ábyfmy dobrze fspokoyne á w boiázni żyli/ zoftáwił Bog piekło y rofkofz Ráyfką ludzyem po śmierci *BielKron* 118v, 260v; *RejPos* 53; To wiára moiá/ iłz mię wprowadzi Pan moy do łóznice czyftey fwoiey/ y Ráiu rofkofzy fwoich. *SkarŻyw* 125, 121, 125 [2 r.], 260, 312; *LatHar* 291; *WysKaz* 34; kto fię zá námi do Bogá przyczyni/ iefli ták zgrzelzym? żadne ofiáry Bogá nam nie vbłagáią/ prozno kápłani [...] będą wzywác Anyołow pokoiu/ áby nam otworzyli wrotá rayfkiey rofkofzy. *SkarKaz* 382b.

»święte rozkoszy« (1): O wielki wftyd á wielkie zápalenie muśi być/ kto tám przydzye do tych thák fwiętych rofkofzy/ á nie ma żadney godności áni ochędogi s łobą. *RejPos* 193.

»wieczne(-a), żywota wiecznego, [wiecznotrwałe] rozkosz(y)« [szyk 38:12] (50): *PatKaz II* 36; A tu fie flufznie cyelzyć máią zwłáfczáz wierni/ iłz po tey doczelney nędzy máią pewnie z martwychwftác ku rofkofzam żywotá wiecznego. *LubPs* Nv; Pan ftrzeże wftytkich przychodniow/ fírotki też y wdowy/ On kázdemu ku rátkunku záwždy ták iefł gotowy/ Iłz ie przyymie k fwey obronie y ku wieczney rofkofzy *LubPs* ff2, V4, ee2v, ee3v, ff2 *marg*; O niefzczęfni nędznicy/ co iedno pátrzymy/ W zyemię iáko bydłétá/ á nic nie pomniemy/ Onych wiecznych rofkofzy *RejWiz* 193v, 43v, 157v; *RejAp* 88v, 186v, 188v, 189v [2 r.]; Sroga to rzecz záprawdę/ kto to v fiebie lekce wáży/ iłz dla oto tych krothkotrwáiączych rzeczy/ tráci łobie wieczne á wdzięczne rofkofzy fwoie. *RejPos* 7; tá drogá ktorą nam vkázuie ten wfzechmocny Pan á zbáwiciel náłz zá łobą [...] iáko iefł wefoła/ á iáko iefł wżemi bogáctwy á wiecznymi rofkofzámí nápełniona *RejPos* 173v, 23, 39v, 52v, 54v, 57v (19); *RejZwierc* 115v; Ty do żywotá drogę vkázuiefł [...] Wiecznych rofkofzy płyną żywé zdroie Przez ręce twoie. *KochPs* 21, 35; *SkarŻyw* 13, 127, 152, 207; W Niebie fzczyré rofkofzy/ á do tego wieczné: Od wfzelákiéy przekázy wolné/ y befpieczné. *KochTr* 22; *NiemObr* 180; ZYwot mię był vmorzył/ śmierć mię ożywiłá/ Y wiecznych mię rofkofzy niechcąc nábáwiłá. *KochMRot* B4; *ArtKanc* E7; Dżiś nas w tych krolách do Syná fwego y tego co z niebá przyniołł przyzwác raczył: iáko gości do domu fwego/ ná wielką vcztę/ y ony rofkofzy wieczne y kroleśtwo fwoie. *SkarKaz* 517a, 7a, 123a, 205a, 551b; [Lecz oná/ iáko Bog chce/ wiecznym fnem zálnęłá/ Y bez ohyby cnoty fwey iuż záplátę wzięłá W rofkofzách wiecznotrwálych *GrochPlankty* A4].

Szeregi: »rozkoszy i bogactwa« [szyk 1:1] (2): A iefzcze ktemu obiecałci thákie rofkofzy y tákíe bogáctwá/ s ktoremi żadne rofkofzy fwiátá tego nigdy zárownác niemogą. *RejPos* 19, 173v.

»dostatek i rozkosz« (2): *RejWiz* 105; O kroleśtwo niebiekie/ kroleśtwo wiekiem nieokreżzone/ kroleśtwo fzczeńliwe/ kroleśtwo fspokoyne/ befpieczné/ trwałe/ y wfzelki doftátek y rofkofz máiące. *LatHar* 597.

»pociecha a (i) rozkosz« [szyk 4:3] (7): ci [wierni] pofiędą kroleśthwo niebiekie/ á zaplátá/ rofkofz/ á pociechá ich nigdy im nie zginie *RejPos* 267, 68v, 85, 167, 277; Co ná dobrého przypádníe. Zywot wieczny w drogim niebie/ Chowa mu Pan Bóg v fiebie/ Pełen póciech rozmaitych Y rofkofzy známienitych. *KochMRot* A3; *LatHar* 599.

»radości a (i) rozkoszy« [szyk 8:4] (12): Oto flýłzyłz iłz [wierni] odpoczywáią w rádościach á w rofkofzách fwoich. *RejAp* 124, 97v; A niewiernik á złoczyńcá iuż tu iefzcze zá żywotá fwego iefł odłádzon od tych rádości á od tych wiecznych rofkofzy iego *RejPos* 292v; oni iuż thám w ręku á w opáthrzności Páńfkiey łá/ á nie dotknie fie ich żadna rzecz záłofna/ á iłz iuż w rofkofzy á w wielkiey

radości poznali y obaczyli ony niezmiarzone pociechy swoje *RejPos* 355v, 116, 135v, 179v, 183v, 207; *RejZwierz* 167, 177; O niebo iakoś szerokie/ iako mocno zbudowane/ odmiány w tobie nie mąfz/ domem iesteś radości y rokołfzy nieuśtáiacey. *SkarKaz* 245a.

»uciecha i rozkosz« (1): Domieści cię okrom tego/ Krol wieczney chwały/ mieścá wielce wefołego/ przełtronego/ wšelką vciechą y rokołfzą opływáiacego *LatHar* 681.

»rozkosz (i, a) wesele« [szyk 3:1] (4): *OpecŻyw* 185v; *RejPos* 169, 324v; Krotki ten wiek światá tego/ ktory trácim/ y mále ty męki ktore ćierpim/ do wielkiego nas wefela/ y nie przeżytych rokołfzy przywiodá. *SkarŻyw* 63.

Wyrażenia przyimkowe: »prze rozkosz [czego]« (1): Iuż częłto miáá záchwycenia w duchu/ prze rokołfz przyłzłej chwały. *SkarŻyw* 582.

»w rozkoszach« (2): miły panie [...] racz nas miłofciwie przywiełc wšopecznofci na ony wiekuyłte pałtwiska gdzie bychmy wroskołfch vzywali przy tobie panu fwoiem wiecznych czałow fwych *RejPs* 113v; *RejAp* 184.

W *przen* (8) : *LubPs* I4v; [św. Maryja z Egniej] Wyłzłá z ciáá roku Páńkiego 1213. żyłá trzydzieści y sześć lat/ y połzłá ná lepšzy żywot: gdzie iest żywot bez śmierci/ dzień bez nocy/ radość bez smutku [...] gdzie rzeki płyną rokołfzy wšelákiey *SkarŻyw* 584; O Pánie IEzu Chryłte/ prawdziwa wolności Anyelka/ y ráiu rokołfzy/ wšpomni [...] *LatHar* 291.

Zwrot: »rozkoszami, w rozkoszy (a. rozkoszach) (o)plywać; rozkoszą opływający« [szyk zmienny] (2:2;1): *LubPs* P4v; A thu iuż nád tobą żadna moc/ żadne niebespieczeńftwo mocy mieć nie może/ tylko cie opánuie fámo fzczyre krolełftwo á moc Pána twoiego. Rozmyłłze łobie w iákiey tu rokołfzy pływác będziefz *RejPos* 130; [święci twoi] płáczeń fię tu częłtym/ zá fwoie y zá cudze grzechy trudźili/ y łzami zálewáli: áteraz nieogárnionemi pociechám y rokołfzám opływáiá *LatHar* 599, 41, 681.

γ. O raju jako miejscu pobytu pierwszych rodziców (12) : [Pan Bóg] Połtánowił Ray mieyfce rokołfzy miedzy rzekám przyrodzonemi/ [...] do ktorego napirwey Adámá pirwłzego człowieká przyniołł/ áby [...] w błogofławieńftwie ná zyemi przebywał *BielKron* 1v, 466; *SkarŻyw* 259.

rozkosz czego (2): Vczynił mu [Pan Adamowi] ktemu mieyfce rokołfzne/ kthorego rokołfzy żadne piłmo wypilác nie mogłó/ [...] ktore było przezwano Ráiem fwiátá tego. *RejPos* 100v, 100v.

Wyrażenie: »rajska rozkosz; raj rozkoszy« (4;3): *PatKaz II* 33, 25; *BielKron* 2; *RejPos* 337v; *SkarŻyw* 260; Adam poki pilnował przykazánia Bożego w Ráyłkich rokołfzách miełzkał *KołakSzczęł* C2v; Połtánowił Pan przed Ráiem rokołfzy/ Cherubiná y płomieniłty miecz [...] dla ftrzeżenia drogi drzewá żywotá. *WysKaz* 33.

b. O Bogu [czyja: w tym: pron poss (11), G pron (4)] (15) : Gdyż wam tho y przez Proroká Bog Ociec przepowiedziáł: Iż mi was opánowác dał/ á iżełcie wy fá wieczne krolełftwo moie/ á s fyny człowieczými włzytki rokołfzy moie. *RejPos* 131, 7.

Fraza: »rozkosz jest (a. będzie, a. bywa) [cum inf]« [w tym: z elipsą czasownika „być” (1)] (8): Aboczyem łam fyn bozy mouy rokołfzy moye fá przebyuacz wczyłtey dułfy *PatKaz II* 36v, 47v; A trzy obrázy fá troy rodzaj ludzki ná tym świećie/ w ktorym fię Bog kocha/ wedle piłmá onego/ Rołkołfzy me fá być z fyny ludzkiemi. *HistRzym* 3v, 108v; *RejPos* 139v; *LatHar* 205, 288; á w świętáy

czyłtości Kochaycie się/ [...] gdyż w takiéy ważności Iełt v Bogá/ á w czyłtych fercách przemiefzkiwa/ Y z takimi ludźmi żyć/ iego rołkołz bywa. *SiebRozmyśl* Mv.

Zwrot: »[w kim] mieć rozkosz« (1): y ten głos tak zábrzmiał: (To iełt namilfzy Syn moy w którym mi się vpodobáło/ tego słuchaycie.) [...] nie czyniony/ áni łtworzony/ ále rodzony/ w którym mam wšytko kochánie y rołkołzy moje. *SkarKaz* 117b.

Szereg: »rozkosz a (i) kochanie« [*szyk* 3:2] (5): niewinność á ferce czyłte/ iełt wšytko kochánie iego á rołkołzy iego [*Boga*] *RejPos* 27v; GDy iuž tá wdzięczna winnicá narodu ludzkiego/ [...] od Pána náłzego/ tak vřcžepiona á rozmnožona bylá/ w ktorey on iuž był wšytki rołkołzy łwoie y wšytko kochánie łwoie połožyc raczył [...] *RejPos* 59v, 101, 232; *SkarKaz* 117b.

c. O zwierzętach (12) : Liłzká rzeczé [*do ośła*] [...] iełli zemną poydziełz: Dowođe cię k takiéy páłtwie/ Gdzie łá rołkołzy rožliczne. *BierEz* Q2v; *RejRozm* 391; iáko po tey Lipye/ Pczółeczki latáią/ Bęcząc łobye/ w rołkołzy/ miód s kwiatkow zbieráią. *RejZwierz* 130v, 120; *RejAp* 200.

rozkosz z czego (1): [*dla człowieka*] ktory się w muzice nie ćwiczył [...] dźwięk/ tak iáko przydzieł thák odeydzie bez łmáku. Acžkolwiek y žwiržetá/ cžuiá rołkołz z muzyki. *GórnDworz* K2v.

rozkosz czyja [*pron poss*] (2): y zwieržetá pokryte rołkołkami łwemi wołáią wyznawáiąc dobrodziełtwá twoie. *RejPs* 94v; *RejZwierc* 132.

Zwroty: »doznać rozkoszy« (1): Widziłz iż y žwiržatko itež [!] ptałzek káždy/ Doznawšzy tey rołkołzy vżywa iey závždy. *RejWiz* 58.

»rozkosz mieć« (1): (*nagł*) Pułte polá. (-) Załz lepiej iż tám dármo požary goráią/ Wilcy wyiá/ á Sárný wielką rołkołz máią. *RejZwierc* 247v.

»używać rozkoszy« (2): *RejWiz* 58; Bo tež žwiržetá vżywáią onych wdzięcznych rołkołzy łwoich łkacžąc łobie po zielonych trawkach *RejZwierc* 132.

Szereg: »ochędołstwa a rozkoszy« (1): [*Bóg*] bydlętom y žwiržetom łpráwić raczył takie ochędołtwá á takie rołkołzy/ ktore tu poruczył pod moc cžłowiekowi łmiertelnemu *RejPos* 341.

Przen (1) : tá nielláchetna łžaráncza [*tj. wywrotnicy prawdy Pańskie*] [...] będzieć tež buiáłá/ będzieć tež łkakáłá do cžáfu ná they cudzey trawie/ aleć to nie wieczne rołkołzy iey będa/ bo przydą cžáły [...] iż [...] pogináć á zátrácona być mułi. *RejAp* 78v.

Cf [**NIEROZKOSZ**], ROZKOSZNOĆ, ROZKOSZNOŚĆ